

KUKULUTU Kutulutu

Kukulutu takəlaya ηmaalv ka wε tətu nti lom cəənəa na pá yaaki-tı sı Patəməsı tə tə taa kέ. Isə səeu təə konyəntəyəle ka təyənəna-i na i polo i cəəsi təna. Yesu səelaa kpeka naatosompəyəlaya wei i ka wε Asii tətu taa təyə i ηmaawa i takəlaya. I tasaweyə apalutu si pá təki pa taa təm na pá təeləyi. I takəlaya taa təm payale cəkənau wε kate kέ. Mpi tə, mpi pə huləyi yaasinaa təyə i ηmaawa i takəlaya taa iñi Yesu kε pə təna pə kancaalaya, i kέ awulaa wulav, na səsaa səsə, iñəyəle Yuta təyəlaya, iñəyəle kətələa kətəlv. Pəcə iñəyəle kətəya Iwəyaya. Yesu na i nyémə paa kələna huvle səsəole waatu.

Isəna pa faya kukulutu takəlaya tə:

Yohaani kέ Kilisiti tillu, titite 1:1-8

Yesu səelaa kpeka naatosompəyəlaya takəlaşı, titite 1:9-3:22

Isə na Yesu Kilisiti pa səetü, titite 4-5

Takəlaya na ka kvtalətu naatosompəyəlaya, titite 6:1-8:1

Akantee naatosompəyəlaya, titite 8:2-11

Təm səsə na wontu naale, titite 8:12-13:18

Yələaa iyisi nūnuwa na nule na liyiti (144000), titite 14

Isə pááná kəpvnaa naatosompəyəlaya, titite 15-16

Papiloni hotuğu na lləyəv kpisuğu, titite 17-20

Isətənugu kufaluyu na tetu kufatv Yosalem kufalv, titite 21:1-22:5

Ma kəŋ nəənəa, titite 22:6-21

Takəlaya kane ka hvwεε

¹ Takəlaya kane ka taa kεesəyəna Yesu Kilisiti kula mpi pə təo na í hólí tə. Isə yeling si í hólí i pəyalaa ke mpi pə wεε si pə kəŋ nəənəo tə. Kilisiti tilina i isətaa tillu na í hólí-təyɪ i pəyalu Yohaani má. ² Na pə təna mpi Yohaani má, ma nawa təyø ma kεesa. Na Isə kүheelutu na tampana nna a təo Yesu Kilisiti kulaa təyələ. ³ Wei i kələyɪ təm təne, na mpa pa tu ηkpaŋŋi ke mpi pi la cele na pə yəyətə pə təm tə, na pá təka nti pa ηmaa cəne tə, pəntvnaa nté lelenj nulaa. Pə taya pəlv, mpi pə wεε si pi la mpv tə pə waatu wusaa kέ.

Yesu səelaa kpeka naatosompəyəlaya səetv

⁴ Maya Yohaani, má ηmaakəna takəlaya ke Yesu səelaa kpeka naatosompəyəlaya mpa me í wε Asii tətu taa tə.

Isə wei i wεε, na i ka wεε, na i ká kəo tə, í hólí-meyę pəelee na í ha-meyę alaafəya. Na feesiŋ naatosompəyəlaya wei i wε Isə kawulayə kumte isəntaa tə, ilé í hólí-meyę pəelee na í ha-meyę alaafəya tətə. ⁵ Yesu Kilisiti wei i kέ seliya tu kwpəŋ, na pə taaləna-i sətaa taa kέ feesuŋu təcəci na i kέ tətu təo awulaa wulau tə, ilé í hólí-meyę pəelee na í ha-meyę alaafəya tətə.

Ini i səələna-tv na í sí si pə ləsi-tvŋu tā isayatv, ⁶ na i lapa-tvŋu awulumpiya si té la i Isə wei i kέ i Caa təyø təmle isu kətəlaa. Yesu teeli na i pəsuvu í wε tam. Ami. ⁷ I nyəni, i kəjna na isəŋmuntv. Yəlaa təna təpəi haləna pə kərentəna mpa paa tulə-i pəyən tə paa na-i. Ate piitimnaa təna ká wii isu pa səki. Nn, pə la mpv. Ami.

8 Maya Aləfa na Oməka. Tacaa Isə kawulaya tu wei i wəe, na i ka wəe, na i ká kəə tə iñi i yəyətəna təfoo ké mpv.

Isəna pə lapa na Yohaani na Kilisiti tə

9 Mə taapalu Yohaani má, má na-mə tə təkuyu konyəŋ na tə təkuyu kawulaya na tə taŋna suulu tə, tá na Yesu tə kpəntaa təyə. Ma lapa Isə Təm na tampana nna a təo Yesu kulaa tə pə waasu təyə pa sii-m Patəməsi. Lum cəəna tetu nti tə tə taa cəne. **10** Mpýyú Tacaa kuyaku wule, Feesuyu təenam. Tənaya ma nu pə yəyəta ma waali na nəyə səsəya iñi akantəle wula taka. **11** Pa yəyətaya ké si: Nmaa takəlaya taa ké mpi n naaki tə, na n tilina-kęyə Yesu səelaa kpeka naatosompəyəlaya iñe: Ifeesu, Simiini, Peækam Tiyatii, Saati, Filatələfii, Layotisee.

12 Ma pəsaa si ma naa wei i yəyətəyəna-m tə, ilə má ná wula kpatəŋ ke naatosompəyəlaya wei i təo pa mūsa kəkəsi təyəle. **13** Na i heku taa we nəyəlu na i nəyəsəna yulv, na i suu capa kvtayalv, na i ləla i həole taa ké wula tampala. **14** I nyəəsi hulvma lałai ké iñi kayalu, yaa iñi kpoŋkpomolvum, na i iñe mūyı kəkə. **15** I nəntaçaləŋ mūyı kəkə ké iñi pa təkuyu nyəyəluyu kusseemuyu kə kuluku kəkə səsəaŋka taa na kū hoo na pá sotiti-kv tə. Na i nəyə yuŋ kəla iñi lum kpeñyu na pə faləyı tə. **16** I təka i niŋ ntəyəŋ taa ké iñetulvñasi naatosompəyəlaya, na layate nte tə we ləŋ ke taa na waali tə tə lukayana i nəyə taa. I isentaa mūyı kəkə ké iñi ilim sikuyu na pə nyakı iñena mpi tə. **17** Ma na-i mpv, iñena má hoti i nəahée təe iñi sətu. Mpýyú i təna i niŋ ntəyəŋ ke ma təo na i tə si: Taa nyá, má kəna kancaalaya tu na kantəkaya tu. **18** Ma wəna ma weesuyu. Maa səpa, ilə pənənte ma wəna ma

weesuyu ke tam tao. Ma kpilikina sem na atetunaa təcayale ke ma ninj taa. ¹⁹ Ye mpu tu takəlaya taa ke mpi n naa tə, paa noənə nyəntu təne, paa pə waali nyəntu nti tu kəo tə. ²⁰ Isətulunjası naatosompəyəlaya wei n ná ma təka ma ninj ntəyən taa, na wula kpatən naatosompəyəlaya wei i təo pa mūsa kəkəsi tə pə hóléyí mpi təyələ. Isətulunjası naatosompəyəlaya nté Yesu seelaa naatosompəyəlaya isətaa tillaa, na wula kpatən wei i təo pa mūsa kəkəsi tə ileyele Yesu seelaa naatosompəyəlaya mayamaya.

2

Təm nti pa heela Ifeesu Yesu seelaa kpekəle tə

¹ Nmaa takəlaya na n̄ heeli Ifeesu Yesu seelaa kpekəle isətaa tillu s̄i: Ma wei ma təka isətulunjası naatosompəyəlaya ke ma ninj ntəyən taa, na ma tən wula kpatən naatosompəyəlaya wei i təo pa mūsa kəkəsi tə i həku taa tə ma yəyətaa s̄i: ² Ma nyəmá pə təna mpi n lapa tə. Na ma nawa isəna n wuwa tə, na suulu wei n təkaa tə. Ma nyəmá s̄i nn caa asayaa təm. N mayasa mpa pa yaa pa təyı tillaa, pəyele kpatəko pa ta ke pəlv tə, s̄i n naa pa waali. N nawa s̄i pa kē pəpətunaa kē. ³ N təya suulu na n̄ təyə ma konyən, na paa na mpu tə n ta l̄ tən. ⁴ Ama kvlvmtu nti ma laŋle ta heena-η təyəle s̄i, nn tasəyi-m səoluyuñ isu hatuu kancaalaya n ka səoluyuñ-m tə. ⁵ Tən, timpi inu n cələsa mpu tə təosi pə təo na n̄ ha nyá isayatu ke siyile, na n̄ lá isu n lakaya tuu kancaalaya tə. Ye n ta ha nyá isayatu ke siyile maa kəo nyá kin na má kpesi nyá kəkə kpátúyú ke ku lonte taa. ⁶ Paa na mpu kvlvmtu nti ma laŋle heena-η təyəle s̄i, nyá

kpiisa ḥkpānuyu tətəyə Nikolai nyéma kvlaputu nti ma kpiisa ḥkpānuyu tə.

⁷ Ye wei i wena ḥkpānij pūntu í tə-1 teu, na í nu nti Feesuṣu heeliyi Yesu sseelaa kpekə tə ilə.

Ye mpa pa lapa kəllaa maa ha-weyə nəyə na pá təyə Isə tuŋ taalə taa weesuṣu təyə pəle.

Təm nti pa heela Simiini Yesu sseelaa kpekəle tə

⁸ Nmaa takəlaya na n̄ heeli Simiini Yesu sseelaa kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma kē kancaalaya tu na kantəkaya tu na ma səpa na má fe tə, ma yəyətaa si: ⁹ Ma nyəmá konyəməj wei n̄ təyaa tə. Ma nyəmá nyá hvlvəməj tə. Paa na mpu tampana təo isəntə n̄ pilaa kē. Ma nyəmá isayatu nti mpa pa yaa pa təyə Yuta nyéma pəyele pa ta ke Yuta nyéma tə pa yəyətəyə nyá təo tə. Pa kē Satanı nyéma kē. ¹⁰ Taa nyana konyən̄ ḥku n̄ ká kəo na n̄ təyə tə. Nyəni, Iləyən̄ ká tu mə taa payale ke saləka taa si i mayasəyə-mə na í ná mə waali. Na kuyeeŋ naanuwa taa kē í ká təyə konyən̄. La yvlvən̄ haləna nyá səm wule, maa te na má ha-ŋ weesuṣu teeli ntenuyu.

¹¹ Ye wei i wena ḥkpānij pūntu í tə-1 teu, na í nu nti Feesuṣu heeliyi Yesu sseelaa kpekə tə ilə.

Ye mpa pa lapa kəllaa pa kaa na səm kvlələm.

Təm nti pa heela Peekam Yesu sseelaa kpekəle tə

¹² Nmaa takəlaya na n̄ heeli Peekam Yesu sseelaa kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma wena layate nte tə wə ləŋ ke tāá na waali tə ma yəyətaa si: ¹³ Ma nyəmá timpi n̄ wəe tə, Satanı kawulaya tətəyəle nté təna. N̄ nyəəna-m teu təkpam, haləna waatu wei pa kə ma aseeta tu kupaŋ Antipasi ke mə te timpi Satanı ná lapa i te tətə tə, n̄ temə-m na nyá taa kē mprúyú, n̄ ta yele. ¹⁴ Ama kvlvmtu nti ma laŋle ta heəna-ŋ təyəle

sí, mpa pa təka Palaam səyəsuyu tə pa wə nyá te təna. Palaam ka səyəsəna Palakı sí í tusi Isəyeli nyáma sí pá təyə tuŋ kwlalaam, na pá la asilima na pá pəsí asayaa. **15** Na mpa pa təka Nikolai nyáma səyəsəŋ tə pa wə nyá te təta. **16** Yele nyá isayatv nti, ye pə taya mpu maa koo nəənəo ké nyá kij na má yoona yəlaa mpe na ma nəyə taa layate.

17 Ye wei i wəna ḥkraŋŋ pəntv i tə-1 teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu səelaa kpekə tə ilə.

Ye mpa pa lapa kəllaa maa ha-weyə manna kvnjmesu. Na maa ha paa pa taa wei tətəyə pəle kvhvluvələ nte tə təo pa ḥmaa həte kufate nte nəyəlv tə nyi tə ye pə taya pəntv wei paa cəle-te tə i paasi.

Təm nti pa heela Tiyatii Yesu səelaa kpekəle tə

18 Nmaa takəlaya na n̄ heeli Tiyatii Yesu səelaa kpekəle isətaa tillu sí: Má wei ma ké Isə Pəyalv, na ma isə møyi kókó, na ma nəntaaləŋ tee kókó ke nyənənyəni isü nyəyəlvən kusseemvuyu ḥku pa sotitaa tə, ma yəyətaa sí: **19** Ma nyəmá pə təna mpi n̄ lapa tə, ma nyəmá nyá səəlvuyu təm na nyá Isə təo yuŋ tisuyu təm, na isəna n̄ paasaa na n̄ kuyi nyá təyī təmle lapu təo, na isəna n̄ təka suulu tə. Ma nyəmá sí nyá kvlapəle nəənəo nyənte kəla tuu kancaalaya nyənte. **20** Ama kvlvmtv nti ma laŋle ta həeena-ŋ təyəle sí n̄ yela alv Cesapeli na í yəyətəyī sí Isə tilina iní sí í yəyətəyī, pəyele kpaitəko. I səyəsəyí ma pəyalaa sí pá la asilima na pá təyə tuŋ kwlalaam tə, i pilisiyi-weyə. **21** Ma ha-i waatu sí i yele i isayatv nti, ama u caa i asilima yeluyu. **22** Pə təo tə maa kpaya-i na má hui kvnjəntəyəle kato təo, na maa la na mpa pa lakəna-i wasaŋkalətu tə pəle pá na kvnjəŋ ke səsəm təo. Ama ye pa yela asilima kvlapvtv nti pá na-i pa laki tə pə

paasi. ²³ Na kükələtu nté sì maa ku i piya na pécó Yesu seelaa tēna nyi sì mayale wei i nyəmá yolv lotu taa huvwée na i kūnyuləm tə. Maa te na má feli paa wei kék isuu i lapa tə.

²⁴ Pə kaasa mpa me mə we Tiyatii Yesu seelaa kpekèle taa tēna na í tá təj seyeshugv isayav kūne tə, mətá nyəna mpi yəlaa panə pa yaa sì Satani mukaya təe mukaya nyəm tə, ma heeligi-me sì ma kaa tasmeyeg səyela naaləyi svkuyv. ²⁵ Ama í təki mpi í wēna təyə teu təkem na haləna má kəo. ²⁶⁻²⁸ Mpa paa la kəllaa na pūntvnaa laki mpi ma caakı haləna tēnaya tə, maa cəla pūntvnaa ke pəsvyg ḥku ma Caa ná cəla má tə. Maa ha-weyeg pəsvyg na pá ḥmakələyi piitimnaa. Na paa tiiki-we na nyəgəlvugv kpátvugv, na pūntvnaa kák naŋ piitimnaa isu pa yəkvugv cuyv nyəm tə. Na maa ha-weyeg tvlumalvugv tətə.

²⁹ Ye wei i wēna ḥkpənji pūntu í tə-i teu, na í nu nti Feesuğu heeligi Yesu seelaa kpeka tə ilə.

3

Təm nti pa heela Saati Yesu seelaa kpekèle tə

¹ Nmaa takəlaya na n̄ heeli Saati Yesu seelaa kpekèle isətaa tillu sì: Ma wei ma tì lsə feesinj naatosompəyəlaya na isətvluñası naatosompəyəlaya tə, ma yəyətaa sì: Ma nyəma pə tēna mpi n̄ lapa tə. Ma nyəmá teu sì isəntəo kék n̄ nyənəyi sì n̄ wēna weesugv pəyele n̄ səpaya. ² Kuli nyá naasi taa na n̄ la mpi pə kaasaa tə na p̄ nyəo tonj, p̄ taa kəo na p̄ teesi səpu tēnañnañ. Pə taya pəlv, ma nawaya sì nyá küləpətvnaa ta te teu ke ma lsə isəntaa. ³ Seyeshugv ḥku paa seyesa-ŋ tə təəsi ku təo. Təəsi sì n̄ ka temə seyeshugv ḥkvugv niuw, təki-ku na n̄ yele nyá isayatu. Ye

n ta kuli nyá naasi taa, ma kəŋi-η tutuyu ké ɪsu ηmūlv
kəŋuyu tə, n kaa nyi waatu wei maa kəo tə se. ⁴ Paa na
mpu nyá yəlaa mpa pa wə Saati taa tə pa taa lelaa ta
pilisi pa wontu se. Wontu kuhulvmtu ke paa suu na
má na-wə té təŋ. Pə taya pvlv, pə mwna-wegə Mprúgv.
⁵ Mpa paa la kəllaa tə wontu kuhulvmtu ke Mprúgv paa
suum, ma kaa ku pa həla ke weesuyu takəlaya taa. Maa
yəgəti ma Caa na i isətaa tillaa pa isentaa si pa ké ma
nyáma.

⁶ Ye wei i wəna ηkraŋŋi pvn̄tu i tv-ı teu, na i nu nti
Feesuyu heeliyi Yesu səelaa kpeka tə ilə.

Təm nti pa heela Filatələfii Yesu səelaa kpekəle tə

⁷ Nmaa takəlaya na n̄ heeli Filatələfii Yesu səelaa
kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma wə tənaŋŋi na ma
ké tampana tv, na ma təka wulav səsə Tafiti saafu
na ma təkəyŋi na nəyəlv u pəsəyŋi tlvuyu, na ma tlvaa
nəyəlv u pəsəyŋi təkvuyu tə, ma yəgəttaa si: ⁸ Ma nyəmá
pə təna mpi n lapa tə. Ma nyəmá si nyá toma ta təo
te, paa na mpu tə n təka ma təm na n lapa yuləpan. Ma
ha ikpate ke nyá isentaa na nəyəlv kaa wakəli-te.
⁹ Satanı nyémá pəpətunnaa mpa pa yaa pa təyŋi Yuta
nyémá, pəyele kpaítəko pa ta ke polo tə, maa lanaw-
wə. Maa caalı-wə na pá hənti-η ate na pa se-η. Mprúgv
paa nyəna si ma səsla nyá təm. ¹⁰ Isəna mpi n nuna
ma nəyə taa təm si n̄ təki suulu, na tampana n təki-
i tə, ma tətə maa kenti nyá təo ké waatu wei wahala
kəŋi i kəo si i mayasəyŋi antulinyə təna taa yəlaa si unaa
tə. ¹¹ Maa kəo nəənə yoo. Mpı n wəna tə təki-wəyŋi
teu təkem, pəcə nəyəlv i taa kəo na i ləekə-η nyá kəluŋu
teeli ntenuyu. ¹² Wei i lapa kəllv təyŋi maa la ma Isə
təseelə səsəoole akele, na pvn̄tu kaa tasa fituyu. Maa
ηmaa i təo ké ma Isə həte na ma Isə icatę nyəntę tətə,

Yosalem kufalu wei i ka luna ma Isə kiŋ ke isətaa na i tii tə. Na maa ḥmaa pʊntu təo tətəyə ma həte kufate nte pa ha-m tə.

13 Ye wei i wəna ḥkraŋŋ pʊntu i tu-i teu, na i nu nti Feesuŋ heeliyi Yesu seelaa kpeka tə ilε.

Təm nti pa heela Layotisee Yesu seelaa kpekəle tə

14 Nmaa takəlaya na n̄ heeli Layotisee Yesu seelaa kpekəle isətaa tillu s̄i: Má wei ma kē Ami, na má huləyəna pə təna pə tampana ke teu na má kəna pə təna mpi Isə ḥmawa tə pə tu tə, ma yəyətaa s̄i: **15** Ma nyəmá pə təna mpi n̄ laki tə. Ma nyəmá s̄i nyayale nyá, n̄ ta niyiti pəyele n̄ ta haŋ. Ma caa kē s̄i ye n̄ ká niyiti, niyiti, ye n̄ ká haŋ, haŋ. **16** Ani n̄ ta haŋ pəyele n̄ ta niyiti, na n̄ we tətemləe kē mpu tə, maa tə-n̄ kē. **17** N faalvŋ mpu s̄i n̄ pilaa, s̄i n̄ wəna kē, n̄ ta laŋ pulu tə, n̄ ta nyi s̄i nyá təm we waiyo, na n̄ kē kūnyəntu kutukutu. N hulvmaa kē, na tapakpəte ke n̄ wee, na n̄ kē yulvum kē. **18** Pə təo kē ma tasəyi təm s̄i n̄ ya ma cələyə wulanaa mpa kəkə tayanaa tə na n̄ pili. Ya tətəyə wontu kuhulvmtu na n̄ suu na pə waasi nyá tapakpəte feele təo. Na n̄ ya tətəyə kəle na n̄ tu nyá isə na á kuli. **19** Pa təna mpa ma səəlaa təyə ma kaləyəna na má həŋ pa ḥkraŋŋ. Ye mpu seesi isəle na n̄ yele nyá isayatu. **20** N naa ma səŋyŋ nənəyə na má laki kaafala, ye nəyələ nu ma nəyə na i tolı nənəyə, maa svu pʊntu te na má na-i tə kaa nyanaya. **21** Mpa pa lapa kəllaa maa ha-weyę mpaav na pá caya ma cələyə ma kawulaya kumte təo isu ma lapu kəllu na má caya ma Caa kiŋ ke i kawulaya kumte təo tə.

22 Ye wei i wəna ḥkraŋŋ pʊntu i tu-i teu, na i nu nti Feesuŋ heeliyi Yesu seelaa kpeka tə ilε.

4

Isatənuyu taa Isə seetv

¹ Pələ pə waalı pə tasa-m lapu ɪsu toosee taka na má ná pə tula ɪsətənuyu taa ké nənəyø. M̄púyú pə yøyøtəyø na pə seeki ɪsu akantəle seekuyu tø. Maa temə-kęyø nıw ke hatuu ləŋ. Tənaya pə təma-m sı: Kpa cəne na má hvlı-ŋ nti tø wεε sı tu kəo təne tø waalı tø. ² M̄púyú Feesuχu təenə-m kpakpaa na má ná ɪsətəaa tənaya kawulaya kumte, na nəyølø caya tø tø. ³ I ɪsəntaa tee kəkə kέ na pə nəyøsəna ɪsu liyitee pεe ke tøm naale nna a cələtəaa tø. Na kágálú cəona kumte na í tee kəkə na pə nəyøsəna ɪsu liyitee pələ kasasanya nyəntε. ⁴ Kumlee hiu na liyiti ka cəona kumte níté, na səsaa hiu na liyiti caya a tø, na pá suu wontu kvhulvmtu na pá temə wvla nteninj. ⁵ Kumte níté tø teε, tev nyəyøsaya ȳməleu ȳməleu kέ, na pə yøyøtəyø, na tev hvlıyi kpaŋ kpaŋ. Fətəlanaa səsaa naatosompøyølaya ná mukaya kumte ɪsəntaa. Fətəlanaa səsaa mpeyøle Isə Feesiŋ naatosompøyølaya. ⁶ Kumte nøyø tø, tiŋ pəna ɪsu teŋku, na pə taa naa təceiçei ɪsu tiŋ kwpampø nøyølø.

Pə cəonañ kumte luyu luyu təkpam tø, weesinj nyémá napələyø liyiti mpa pa taa na pa waalı ɪse waasaña təwisiwisi tø, mpe pa puləna. ⁷ Kancaalaya tu nəyøsəna kέ ɪsu tøyølaya, naale nyəŋ ná nəyøsəna ɪsu naule, tooso nyəŋ ɪsəntaa ná nəyøsəna yulv. Pə yela liyiti nyəŋ tø llé i nəyøsəna kέ ɪsu hekəle səsə kvluyvu ɪsətəaa tøyø. ⁸ Weesinj nyémá mpe pa liyiti kέ mpvø tø paa pa taa wei i wəna keŋ naatoso naatoso kέ, na ɪse waasa paa pa taa wei i taa na i waalı təwisiwisi. Tam pa we m̄púyú na pá yooki yontu sı:
Naŋŋ tu, naŋŋ tu naŋŋ tu

nté Tacaa Isə Toma təna tu.
I ká wεe, na i wεe, na i ká kω.

⁹ Weesinj nyéma liyiti iní i kvləȳl yontu yoou si i taləȳl na í sa na í sεe wei i caya kumte təo na í we tam təo tə si í na təmle. ¹⁰ Ulenā səsaa hiu na liyiti iní i hənti wei í caya mprúgyú kumte təo na í we tam təo tə i tεe, na pá sεe-i, na pá kəəli pa nteninj na pá su kumte isentaa. Na pa tə si:

¹¹ Tacaa na tá Isə, teeli na samtv na toma.
Puwε, pə mwna-η kέ.
Pə taya pvlv təo,
nyá lapəna wontunaa təna tə se.
Na nyá nəkəna na pə wεe na pə ha-wəȳl weesuγu.

5

Iwəyaya takəlaya

¹ Mprúgyú ma ná takəlaya ke wei i caya kumte təo tə i niŋ taa, na pá kpila-kεyε kekeele na pá ηmaawa ka taa na ka waalı, na pá taala ka təo kέ təm naatosompəyəlaya na pə tu niŋ. ² Na má ná isətaa tillu toŋ tu nəyəlv na ilé i kpaałəyəna nəyə səsaya si: Awe nəyəsəna í kəəli kvtalətuv təne na í heti takəlaya?

³ Mprúgyú pa ta na nəyəlv wei i ká pəsi na í heti takəlaya ηke na í wiili ka taa təyə isətaa na tetv təo na tetv pə tεe. ⁴ Tənaya ma pəla isəlvum ke teu, pə taya pvlv təo, pa ta na nəyəlv wei i nəyəsəna takəlaya ηke ka hetuyu yaa ka wiiluyu tə. ⁵ Mprúgyú səsaa taa nəyəlv təma-m si: Taa wii. Nyəni, Yuta kpekəle taa təyəlaya, wulau səsə Tafitii lyluyu taa tu, lapa kəllu. I pəsəȳl na í kəəli kvtalətuv naatosompəyəlaya iní na í heti takəlaya.

⁶ Mprúgyú ma ná Iwəyaya na ká səŋja kumte hekv taa, na weesinj nyéma liyiti na səsaa pa cəəndi.

Ka nəyəsəna ké ɪsü paa ku-ke. Na ɪ ka wəna həŋ naatosompəyəlaya na ɪ se ke naatosompəyəlaya nna a ké Isə feesinj naatosompəyəlaya wei ɪ tila tətu təna taa tə. ⁷ Tənaya Iwəyaya polaa na ká mu wei ɪ caya kumte təo tə ɪ niŋ ntəyəŋ taa ké takəlaya. ⁸ Iwəyaya mu takəlaya ɪkəyə mpu, uena feesinj nyéma liyiti ɪni na səsaa hiu na liyiti ɪni pá hənti-ɪ ate. Pa təna paa wəna saŋkuṇaa ké na wula poosiisi na sí suna tulaalvñaa kwəpaa mpa pa ké Isə yəlāa sələməŋ tə. ⁹ Na pá yoo yontu kufatu si:

Nyá nəyəsənana takəlaya ɪkə ka muγu
na ka təo kutaalətū kəəluγu.

Pə taya pəlv təo, nyaya pa kuwa,
na n yapa Isə ké yəlāa ke nyá səm taa,
ké kpeka təna taa, na nsəma təna taa,
na piitim təna taa, na kateŋası təna taa.

¹⁰ Na n lapa-węye awulumpiya si pá la tá
Isə ké təmle ɪsü kətəlaa,
na paa təyo kawulaya ke ate.

¹¹ Ma təŋna mprýv nyənuyu ilə ma nu ɪsətaa tillaa tuutuumma taŋ nté, paa we yəlāa iyisi iyisi. Na pá səŋaa na pá cəəna kumte na weesinj nyéma na səsaa.

¹² Na pá yoo yontu na nəyə səsaya si:

Iwəyaya ɪka paa kuwa tə,
ɪkəyə pə nəyəsəna pá ha pəsuyu na toŋ
na ləmayasəe na toma na samtu na teeli na talətū.

¹³ Na má nu tətəyə ɪsətaa na tetu təo na tetu tee na teŋku taa nyéma, na antulinya ɪne ɪ taa nyəm təna təpəi yooki yontu si:

Yəlāa təna í tala na pá sa
wei ɪ caya kumte təo tə na iwəyaya.
Pa teeli na pa pəsuyu í wee tam.

14 Tənaya weesinj nyéma liyiti cəwa si: Ami. Iləna səsaa náá hənti atə na pá se.

6

Kvtaalətv

1 Pə waalı kέ ma na Iwəyaya kəəla kvtaalətv naatosompəyəlaya inı i taa kvlumtv. Mpýgú ma nü weesinj nyéma liyiti mpe pa taa nəyəlv nəyə. Pə lapaya ısu təv holuyu taka, na í təŋ si: Kəə. **2** Ma nyənaya mpu ıle ma ná kpayanvhvlvmayā nté, na wei i caya ka təo tə i təka təəv. Mpýgú pa ha-i teeli ntenuyu. I kέ kəllv kέ, na í təe si i tasəyi kəlvuyu tətə.

3 Pə waalı kέ Iwəyaya kəəla kvtaalətv naale nyəntv. Iləna má nü weesinj nyéma mpe pa taa naale nyəŋ nəyə si: Kəə. **4** Ma nyənaya iləna má ná kpayanvseemaya lıwə. Na pá ha ka təo cayalv ke pəsuvy si í yoosi tətu təo yələa təna na pá yoo na pá kү təma. Iləna pá cəle-i layate taa layate.

5 Pə waalı kέ Iwəyaya kəəla kvtaalətv tooso nyəntv, na má nü weesinj nyéma tooso nyəŋ təma si: Kəə. Ma nyənaya mpu iləna má ná kpayanvkpeetaya lıwə na ka təo cayalv təka sanəya ke i niŋ taa. **6** Mpýgú ma nıwə ısu nəyəlv nəyə taka na ka lına weesinj nyéma liyiti mpe pa həkv na ká tə si: Kuyaku kvlumvug təmle lapu kufelvug nté təyənaya pee kiloo kvlum. Iləna təyənaya pee leŋka ke kiloonaa tooso kέ kuyaku kvlumvug təmle. Ama pə kpayav nim na svlum tə, taa ke pəlé.

7 Pə waalı ke Iwəyaya kəəla kvtaalətv liyiti nyəntv, na má nü weesinj nyéma liyiti nyəŋ təma si: Kəə.

8 Ma nyənaya mpu iləna má ná kpayanv atəntəatə taka lıwə. Na pa yaa i təo cayalv si səm, na wei i

hóléyí sətaa təcayale tə ilé i tənəyí i waali. Mpúyú pa ha-weyé toma ke tetu hóyeləj lixiti táá kuvumuyu təo, si pá ku yəlaa na layate na nyəyəsi səsəənsi na kvtəməj, na pá lá na taale wontu ku yəlaa.

9 Pə waali kέ Iwəyaya kəəla kvtəalətəv kakpası nyəntu. Mpúyú ma ná kətaya təlate təe kέ mpa paa kuwa tə pa ləsəsə. Isə Təm na tampana nna pa nawa na pá heeliyi-ye tə pə təo kέ pa kv-wə. **10** Na pá yəyətəyəna nəəsi səsəənsi si: Tacaa nañj tu na tampana tu, pəlee kέ n ká huvna atē nyéma, na pa kuyi-tvuyu isəntə tə, n tv-weyé saləka? **11** Mpúyú pa ha paa pa taa wei kέ capa kuhvlum na pá heeli-wə si pá yele na pécó. Pə kaasa pəcəyə, haləna pa taapalaan na pa təmle taa akpelenaan mpa paa ku isu pa kuyu mpə tə pa nyuyu koo na ku yoosi na pécó.

12 Pə waali kέ Iwəyaya kəəla naatoso nyəntu. Mpúyú tetu paasaa na tə sele teu, na ilim náá məli pilin isu pa piisuyu puuyu tə, na isətu náá məli seev isu caləm. **13** Na isətəlvəjası náá lu isətaa na si hotiyi atē isu heelim ciyituyu fiki tvuyu na fikinaa akaa cəki na á hotiyi tə. **14** Na isətənvuyu keeli isu pa kpiluyu takəlaya na paa naa-ke tə. Mpúyú pə kpəsa prój tənaya i lona taa na pə ləsa tetu nti lvm cəənaa təyə tə lona taa. **15** Atē awulaa səsaa na nyuyu nyéma nyuyu nyéma na yoolaa taa səsaa na apila na pəsəlaa na yəlaa lelaa təna, paa yomaa paa kasayampiya pa sewa na pá ñmeli kuvkaməj taa na prój sulasi taa. **16** Na pá tən prój na kuvkaməj si: I kpəti tá təo, i takı tá təo kέ teu təkulakula na té taa lu wei i caya kumte təo tə i isentaa, na pə hatələna-tu na Iwəyaya pááná tətə. **17** Pə taya pulu, pa pááná kuyaku səsəənku tapəna. Awe pəsəyəna na í kantəli?

7

Iseγeli kpeka yəlaa nyuyu

¹ Pəle pə waali ma ná isətaa tillaa liyiti səŋa tətu ŋkulunjası liyiti təo, na pá kpa sì tənası heelim na pá təkaa sì heelimaya i taa fətə tətu na teŋku na tuyu nakvəl kə təo. ² Na má ná isətaa tillu nəyəlv ilé təo, na í luna ilim təlule təo na í təka Weesuyu tu Isə kuyusuyu. Mpúyú i yəyətəna nəyə səsəya ke isətaa tillaa liyiti wei pa ha toma sì pá la tətu na teŋku pə taa ke naŋjananja tə si: ³ I taa lata isayatu ke tətu na teŋku na tuŋ pə təo, haləna té te tá Isə pəyalaa tokunj taa kék yusuyu na pəcō. ⁴ Mpúyú pa heela-m mpa pa tokunj taa pa yusa Isə kuyusum tə pa nyuyu. Pa wə yulunyəəŋ iyisi nūnūwa na iyisi nūlē na liyiti (144000) ke Isəγeli nyémā kpeka təna taa. ⁵ Yulunyəəŋ iyisi naanuwā na naaleye (12000) pá yusa Yuta kpekəle taa. Lupeŋ kpekəle taa kék iyisi naanuwā na naale (12000). Katı nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). ⁶ Asəe nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). Nefətali nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). Manasee nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). ⁷ Simiyəŋ nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). Lefii nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). Isakaa nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). ⁸ Sapuləŋ nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). Yoseefu nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000). Pencaməe nyəntə kék iyisi naanuwā na naale (12000).

Yəlaa tuutuuma taa tuutuuma

⁹ Pə waali ma nyənaya tətə, ləna má ná yəlaa kupinj, nəyəlv kaa pəsi na í kala pa təna mpa paa wə pə taa tə. Katenjası təna taa na kpeka təna taa na piitim təna taa na nsəma təna taa yəlaa ka wenna.

Na pá səŋja kumte na Iwəyaya pa isentaa, na pá suu capanaa kvhvlvmaa na pá təka pacvntv ke pa niŋ taa.

10 Na pá yəyətəyəna nəɔsi səsəənsi si: Ta Isə wei i caya kumte təo tə i na Iwəyaya pa yapəna tá nyəəŋ.

11 Isətaa tillaa təna ná səŋja na pá cəəna kumte na səsaa na weesinj nyéma liyiti iní. Mpýyú pa hənta atē tənənənənə na pá səe Isə. **12** Na pá təŋ si: Mpýyú pə wəe. Tá Isə tənna talətv, na teeli, na ləmayasəe, na nyana təmle səeu, na samtv, na pəsuyv, na toma ke tam təo. Ami. **13** Tənaya səsaa mpe pa taa nəyəlv pəəsa-m si: Yəlala mpa pa suu capanaa kvhvlvmaa tə pa ké mpa na leye pa lvnac? **14** Iləna má cə-i si: Ma ce nyá nyəmna. Mpýyú i heela-m si: Mpa paa nawa kvnycəŋ səsəən ηku təyəle. Pa cəta pa capanaa ké na pá hvłəsi-węgə Iwəyaya caləm taa. **15** Pə təo ké pa səŋja Isə kumte təe na pá laki i təyaya taa ké təmle ke tam təo. Wei i caya mpýyú kumte təo tə i ká caya pa kiŋ na i kentixi pa təo. **16** Nyəyəsi yaa lvkətu kaa tasa-węgə kpav. Ilim kaa nyaya-wę, haŋaya nakəli ka kaa tasa-węgə lapv. **17** Pə taya pəlv, Iwəyaya ηka ka we kumte həkv tə ηke kaa tiikiyina-wę, na kaa pukina-węgə weesuyu lvn səelaa kiŋ. Na Isə ká huſi pa isəlvum təna təpəipai.

8

Kvtaalətv naatosompəyəlaya nyəntv

1 Iwəyaya kəma na ká kəolı kvtaalətv naatosompəyəlaya nyəntv iləna pə su isətaa təkətekete hələna pə polo isü kaləfu həkv taa ké mpv.

2 Pə waalı ké ma ná isətaa tillaa naatosompəyəlaya mpa pa səŋəyɪ Isə isentaa tə. Mpýyú pa cəla-węgə akantee naatvsvmpyəlaya. **3** Tənaya isətaa tillu

nɔyəlu ná kəma na í səŋ kətaya təlate na í təka i ninj taa ké wəla cofolo wei i taa pa wəki tulaalu tə. Mprúgyu pa cela-i tulaalu kē səsəm sí i kpennna Isə yəlaa sələmuyu na í lá kətaya ke kətaya təlate nte pa lapəna wəla na té we kumte isentaa tə tə tə. ⁴ Isətaa tillu wei i səŋja Isə isentaa na í təka tulaalu na í wəki tə tulaalu inu i nyəesi na Isə yəlaa sələmuyu pə kpentaa kē na pə kpaaki. ⁵ Pə waali kē isətaa tillu kpaaya tulaalvnaa cofolo inu na í haa kətaya təlate tə kē mamala ke i ləpam na í məŋna na í peti-i tetu təo. Mprúgyu tev svu hola ke kpaŋ kpaŋ, na pə yəŋtəyŋ yem yem, na tev nyəŋsəyŋ ŋmeler, na tetu náá sele.

Akantee hvlyv

⁶ Isətaa tillaa naatosompəyəlaya mpa pa təka akantee naatosompəyəlaya tə pele pa tayana pa təyŋi sí pa caa hvlyv. ⁷ Mprúgyu isətaa tillu kancaalaya nyəŋ hula akantəle. Tənaya pə pəta ateyę təmpree na kəkə na pə sitina caləm, ɻena antulinya həyələŋ tooso taa həyəlvu kvlvmyu nyaya, na pə nyaya nyutu lvm nyəntu təna.

⁸ Pə waali kē isətaa tillu naale nyəŋ ná hula ilé i nyəntε. ɻena pə peti pvlv isu puŋu səsəoŋku ke teŋku taa na pə muŋi kəkə. Mprúgyu teŋku həyələŋ tooso taa həyəlvu kvlvmyu lvm pəsa caləm. ⁹ Na weesuyu nyəm mpi pi we teŋku taa tə pə tintika tooso taa kvlvmtəle sí, na kpuləŋ təna tintika tooso taa tintiyile kvlvmtəle wakəli.

¹⁰ Pə waali kē isətaa tillu tooso nyəŋ hula i akantəle. Mprúgyu isətulvŋa səsəoŋka ŋka ka muŋaya kəkə isu kahulaya tə ka kpesa isətaa na ka hoti. Na pusı səsəonsi na lvm seelaa pə tintika tooso taa

tintiyile kvlvmtèle tao ké ka nyəkaa. **11** Isətvlvñja ñke ka həte nté sì Nyən. Tənaya lvm huwa tooso taa hugule kvlvmtèle lapa nyən, na yəlala payale nyəo-wi ülena pá sì.

12 Pə waalı ké isətaa tillu lijiti nyən ná hula ilé i nyənte. Mpúyú pə hika ilim həyələñ tooso taa həyələñgū kvlvmygū, na pə hika isətu ke i həyələñ tooso taa həyələñgū kvlvmygū ke mpv tətə, na isətvlvñjası tintika tooso taa ké tintiyile kvlvmtèle. Na timpi timpi pə hika mpv tə pə nau sì. Mpúyú səkpetvñgū lapa ilim taa waatvñnaa tooso taa waatu kvlvñm. Na Mpúyú na ahoo, isətu na isətvlvñjası pə yela nau ke waatvñnaa tooso taa waatu nəyəlv.

13 Ma tasa nyənvgū tətə ilé cələv nté hatuu isətaa na í kvləyí, na má nu i yəyətəyəðna nəyə səsəya sì waiyo waiyo. Isətaa tillaa tooso wei pə kaasaa tə i kəñ na í hvləyí i akantee təyəle isu ate yəlala təm ká la waiyo te.

9

1 Mpúyú isətaa tillu kakpası nyən hula i akantèle, ülena má ná isətvlvñja nakəli na ká kpəsəna isətaa na ká hoti ate. Tənaya pa cəla-kęye lumanj púyúgū səsəew saafv. **2** Isətvlvñja tula púyúgú ñkvülenä nyəcəsi isu kəkə səsəya nyəcəsi sun luv. Mpúyú nyəcəsi nsı sì kulaa ülena sì kú ilim na sì təki heelim. **3** Tənaya kvtolonj luna nyəcəsi nsı sì taa na kv ya tətu tao, na pə tv-kuçu pəcəka sətv. **4** Na pə kpaala-kv sì kú taa la kawalaya ke nyutu na tuñ na konyənyəm təna. Ama yəlala mpa pa tokunj taa fei Isə kuyvusum tə pa tike. **5** Pə ta ha kvtolonj ke mpaav sì kú kv-wē. Ama sì naasvñgū tike ke kú naasi-weyə isətvlvñnaa kakpası. Kv nyasvñgū

wəsəsəi wə teitei ké ɪsii pəcəka. ⁶ Yəlaa ka pəeekí səm ke ɪsətunaa kakpasi iní i taa sí sana səm. Ama səm ká polo poolun.

⁷ Kvtolonj ηkv ku nəyəsəna ké ɪsii pa kpəeluyvv kpayanəj sí i təe yooou təyə. Ku nyəəj təo ka wə ké ɪsii wula nteninj ke ku tema, na ku ɪsentaa nəyəsəna ɪsii yəlaa ɪsentaa. ⁸ Ku nyəəsi tayalaa ké ɪsii alaa nyəəsi, na ku kela wə ke ɪsii təyəlaya kela. ⁹ Ku lajə təo caya ké ɪsii nyəyətəv toko ke ku suuwa. Ku kvluyvv na ku kej makí tə, ye n nuwa n təj ké sí kpayanəj həjuyv kəekənaa payale na i laki kpetele kpetele sí i puki yooou tə. ¹⁰ Ku susi na nyəmá ké ɪsii pəcesi, na ku susi nsəyí ku pəsəyəna na kú la yəlaa ke ɪsəgətu ke ɪsətunaa kakpasi. ¹¹ Lumaŋ púygv səsəow taa ɪsətaa tillu nté ku wulau səsəo. Hepəla nyəma ná yaa-i sí Apatəŋ, na Kəleekí nyəma sí Apoliyəŋ, na pə kvtoluyu nté sí Wakəllv.

¹² Kancaalaya wahala teena nté, pə kaasa wahalanaa naale wəe pa kəj.

¹³ Mprýgv ɪsətaa tillu naatoso nyəŋ hvla i akantəle. Tənaya ma nu pə yəyəta kətaya təlate nte pa ləpəna wula na té we lso ɪsentaa tə tə ηkulujə taa həj liyiti kinj. ¹⁴ Isətaa tillu naatoso nyəŋ wei i təka akantəle təyə pə heelaa sí i həti ɪsətaa tillaa liyiti wei pa tu alukpala ke pəyə səsaya lfəlati nəyə tə. ¹⁵ Tənaya pa həta ɪsətaa tillaa liyiti iní. Paa tema-weyə tayənuyv ké na pá cayaas sí ye pə tala pənaya na ɪsətu na kuyakv na waatu ineyə teitei ilə pa ku yəlaa tintika tooso taa tintiyile kvlumtəle. ¹⁶ Na pa heela-m yoolaa mpa pa caya kpayanəj tə pa nyuyv. Paa wə iyisi iyaya (1000) ke təm ηmənuyv (200) ke. ¹⁷ Pə lapa-m mpv ɪsii toosee taka, na má ná kpayanəj na i təo cayalaa

na pá wé isəna mpi təyəlo, paa suu nyəyətə tokonaa ké na pá seewa isu kəkə, na pá wé pooku isu liyitee pəle na pá wé kasasaña isu asimti wən tə. Krayanəj nyəən̄ ka wée ké isu təyəlosi nyəən̄, na kəkə na nyəəsi na asimti pə lükayana i nəəsi. **18** Mprúyú isayatv səsəəntu tooso iné, kəkə na nyəəsi na asimti mpi pə lükayana krayanəj nəəsi tə, pə ku yələa tintika tooso taa tintiyile kvlvmtəle. **19** Pə taya puv tə, krayanəj nəəsi taa na i susi taa ké i apalvtu ka wée. I susi nəyəsəna tvmāa ké. Si wena nyəən̄ na nyəən̄ inəyí si lakəna yələa ke isayatv.

20 Paa na mpu, yələa mpa pə kaasaa tə, pa təna mpa wahalanaa səsaa panə pa ta ku tə, pa ta yele pa mayamaya pa niŋ kvlupumnaa. Pa ta yele aləyaa na tuŋ wei pa lüpəna wula na nyəyəluyu kvhvluvuyu na nyəyəluyu kvsseemuyu na pəe təo na tuŋ kila ke laav. Pəyele pə tənaya mpu pu naa, pu nūki, pu təŋ. **21** Na yələa mpa pə yela mpu tə pa ta yele pa nyəŋ iní se isu, yulvkule na topotopo təma na asilima na pa ȳmūləm.

10

Isətaa tillu na takəlaya səkpelaya

1 Pə waalı ké ma ná isətaa tillu tuŋ tu lelv na í luna isətaa na í tii, na puvpū isu isəŋməntuyu nyala i təo na kayalv cəona i nyuyu. I isentaa we ké isu ilim na i nəəhəe isu kəkə nsəma səsəcna kvluyuu tə. **2** I ka təka i niŋ taa ké takiliya na ká hetaa, na í sui i ntəyən̄ nəəhəle ke tenku təo na i mpətən̄ nyəntə ke tetu təo. **3** Iləna í má kapuka na nəyə səsəgə isu təyəlaya wiikuŋ tə. I təma mprúyú ka mapu iləna təv hola naatosompəyəlaya iní í cəna hola. **4** Pə təma

yøgøtaya ke mpv ulena má tayani ma ti si ma ñmaakí. Mpúgyú ma nu pø yøgøtëna-m na isøtaa si: Nmesi nti teu hola naatosompøyølaya inu i yøgøtaa to, taa ñmaa.

5 Isøtaa tillu wei maa nawa na i søja teñku na tetu pø tøø to, i kpaasa i niñ ntøyøn na isø, **6** na í tuuna Isø wei i we tam tøø to, wei i ñma isøtønyøn na pø tøna mpi pø we ku taa to, na tetu na pø tøna mpi pø we tøø taa to, na teñku na pø tøna mpi pø we ilé i taa to, si pø fei wule suw tøø. **7** Waatu wei isøtaa tillu naatosompøyølaya nyøj ká hvøl i akantøle tøyø Isø ká yoosi lapu ke mpi i suwa na í tøøyø na í laki na pø ñmelaa to. Ika temä pø tøm heeluyu ke Isø kuyøyøtvø teløselaa mpa pa ke i pøyalaa to.

8 Pø waalí kék yøgøtøyøn mpi pu temä isøtaa ke yøgøtønaav na má nu tøø pø tasa-m si: Polo na ní mu isøtaa tillu wei i søja teñku na tetu pø tøø to i niñ taa kék takiliya ñka ka hetä mpv to. **9** Mpúgyú ma kulaa na má polo isøtaa tillu kinj na má tømi-i si: Cøle-m takiliya ñke. Tønaya i tøma-m si: Mu-ke, na ní tøyø-ke. Kaa la lelenj isu tuñ ke nyá nøyø taa. Ama kaa la nyanj ke nyá hiluyu taa. **10** Ma mu takiliya ñkeye isøtaa tillu niñ taa ulena má tøyø-ke. Ka lapa lelenj ke ma nøyø taa isu tuñ. Ama ma køma na má li-ke ulena ká lá nyanj ke ma hiluyu taa.

11 Mpúgyú pø tøma-m si: Pø wee si n kák tasa tøtøyø Isø kuhelitu kpøalnyøn ke yøløaa payale na piitimnaa payale na nsøma payale na awulaa søsaa payale kék. Tøø ke pa nyøntu ke.

11

Seliya nyáma naale

¹ Pə təma təyə pə cəla-m camlygv ηku pa mayasəyəna na ku nəyəsəna isu k�túyú tə. Iləna pə tə-m si: Kvli na n̄ keesı Isə təsəelə səsəole na kətaya təlate tətə, na n̄ kala mpa pa see Isə ké Isə təsəelə səsəole təne tə taa tə. ² Ama yelina tə waali təə taasi, taa mayası. Pə taya pulv təə, pa yelina kpai nyέma ke icate nañj nyənte kē si pəle pá yaya-teyę nəəhęe ke isətunaa nule na naale taa. ³ Maa kusi ma təm tampana hullaa naale mpa pa suu ləyaya wontu nti tə we isu fələtənaa takə tə na má tili. Paa kpaałi Isə kuheelitu ke kuyeeŋ iyaya na kuyeeŋ ηmuñgv na nutoso (1260) inı i taa.

⁴ Ma təm tampana hullaa naale inəyəle Olifinaa naale na fətəlanaa naale wei i səyəyı kateŋja təna Caa isəntaa tə. ⁵ Ye nəyəlv kvlaa si i laki-węyę isayatv, kəkə lükəna pa nəəsi taa kē na ká kuyı pa kolontunaa. Na mpu tətəyə pə wee, ye wei i kvləyi si i laki-węyę isayatv, ka ku-i kele mpu. ⁶ Pa wəna pəsuvv si pá kpə teu na ku taa nu pa Isə kuheelitu kpaałiyv Waatv təna taa. Na pa wəna pəsuvv tətə si pá la na ləm pəsi caləm, na tətə si pá naasi ate na wahalanaa tənaya kotokoto kē isəna mpi pa caa tə.

⁷ Pa kəŋ na pá te nti pə heela-wę təyə kpaałiyv iləna lumanj půýgv səsəow taa wontuyv kvlı pa təə. Na ku kəli-wę na kú ku-wę. ⁸ Na paa hənti mрúyv icate səsəole patəma taa. Tə taa tənaya pa tema pa Səsə ke səm tesika təə kē kam. Ye pə keesaa, pa yaakuvv si Sətəm na Icipiti tə, icate səsəole nteyę pa wəna. ⁹ Na piitim təna na kpeka təna na nsəma təna na kateŋası təna taa pə yələaa ká nyənəyı sətaa mpreyę kuyeeŋ tooso na kuyakv hekv taa na pá hənta mpu. Pa kaa tisi si pá pi-wę. ¹⁰ Tetv təə yələaa təna lanjle ká hęe isu yələaa panę pa səpv tə. Paa paa teu na pá

lá təmaya kucəəŋ. Pə taya puv təo, Iso kuyəyətutu teləsələaa pane pa naale paa paasaa ké na pá tu atə yəlaa ke wahala. ¹¹ Kuyeeŋ iŋi i tooso na kuyakv heku taa kəma na pə təe ləena weesuyu feesin̄ luna iso na í sūv pa taa na pá kvl̄i. Mpa pa təna pa na-wē tə səyəntu kpa-weyə səsəm. ¹² Mpúyú pə yəyətəna isətaa ké Iso kuyəyətutu teləsələaa mpe pa naale si: I kpa cəne. Tənaya pa sūv puvl̄i isii isəñməntuyu taa na pá kpa isə, na pa kolontunaa təjna-weyə nyənuv̄u ke mpv. ¹³ Təne iñəyi kpakpaa ke tetu sūv seluyu ke səsəm, ləna icate səsəole həyələŋ naanuw̄a taa ləŋku kutuluŋ hoti, na pə kú yəlaa iyisi naatosompəyəlaya (7000) ke tetu seluyu mpv tə. Səyəntu kpa yəlaa ləlaa ke səsəm, ləna pá sūv isətaa Iso ké teeli həv̄.

¹⁴ Wahala naale nyəŋ təewayale. Ama tooso nyəŋ ká kəna nəənəo.

Akantəle naatosompəyəlaya nyənte hvlyv̄

¹⁵ Mpúyú isətaa tillu naatosompəyəlaya nyəŋ hvla i akantəle. Iləna pə yəyətəna isətaa na ton̄ si: Pənəntaa Tacaa na i Mesii paa təkəna tetu təo ké kawulaya, na tam təo ké paa təki-ke. ¹⁶ Tənaya səsaa hiu na liyiti wei i caya kumlee təo ké Iso isəntaa tə i kvl̄aa, na í hənti atə na pá səe Iso si:

¹⁷ Tacaa Iso kawulaya tv,
nyá wenña, na nyaa wenña.
Nyana təmle ke isəna n lapu
na nyá ton̄ səsəəŋ tə.

Na isəna ní sūv kawulaya təyəv̄ tə.

¹⁸ Piitimnaa məkaya pááná ke səsəm.
Pənəntaa kəle pə talaa si nyaa hvli nyá pááná.
Sətaa hvvn̄av tala mpv.
Pənəntaa kəle pə talaa si ní fel̄i nyá pəyalaa

Isə kuyəyətutu teləsəlaa ke pa fəəto.
 Na n̄ felı nyá nyéma təna mpa pa nyəŋna-n̄ tə.
 Paasəsaa paa piya.
 Na pənəntaa kəle pə tala n̄ wakəli mpa
 pa wakələyi tetu tə.

19 M̄púyú Isə təseelə səsəole ke isətənuḡu taa tulaa, na
 nəəsi p̄eeluḡu atakaasənaak̄i. Tənaya tev nyəyəsaa, na
 p̄e yəyəti, na tev holi, na tetu sele, na təmp̄ee hotiŋ̄i
 səsəm səsəm.

12

Alv na Tum səsə pa təm

1 M̄púyú kəkələ səsə nəyəlu i lapa hatuu isətaa. Alv
 nəyəlu i takəna ilim ke i təo isu pa takuḡu p̄uuḡu tə,
 na isətu náá we i nəəhəe təe, na p̄e luv isətulvəŋ̄asi
 naanuwa na naaleye ntenuḡu na p̄e te i nyuḡu. **2** I
 ka puwaya tətoyototoyo na í wusa luluḡu, na luluḡu
 kuyəntəyəle na p̄e wusasi kpa-i na í suu kapusi
 map̄u.

3 Tənaya kəkələ lelu ná tasa lapu tətəyə isətaa. Tum
 səsə wei i seewa isu kəkə tə i luwa, i nyəəŋ̄ we
 naatosompəyəlaya na i həŋ̄ ke naanuwa, na nteniŋ̄
 tema paa i nyuḡu ḥku ku təo. **4** M̄púyú i paala isətaa kē
 isətulvəŋ̄asi tintika tooso taa kvlvmtəle na i suka na í
 peti tetu təo. Iləna í səŋ̄ alv isəntaa si ilé í lulı i pəyaya
 na inu i li. **5** Apalv̄pəyaya ḥka kaa tiiki piitimnaa təna
 na nyəyəluuḡu kpátyúyú təyə alv inu i lulaa. Iləna p̄e
 kpaana i pəyaya na p̄e pon-a-kęyə Isə na i kumte p̄e
 kinj. **6** Iləna alv náá se na í polo wulaya tetu taa. Isə ka
 tayana-i təcayale ke tənaya si í caya na pá təo-i kuyueŋ̄
 iyaya na kuyueŋ̄ ḥmuñuḡu na nutoso (1260) taa.

7 Mpúgyú yoou kula isøtaa. Misæeli na i isøtaa tillaa na tvm na ilé i isøtaa tillaa pa yookina na tøma. **8** Ama Misæeli-we pa køla tvm na pá tøyøni i na i isøtaa tillaa ke isøtaa. **9** Na pá pøti tvm søsø yaa Sataní wei i puçusiyi antulinya tøna tø. I na i isøtaa tillaa ke pa kpøntaa na pá pøti atø.

10 Mpúgyú ma nu pø yøyøtøna isøtaa na tonj tonj si: Pønentaa pø tala Isø í waasi. Pønentaa kék Isø kák hólí i kawulaya tonj. Na pønentaa kék i Mesii kák hólí ilé i pøsøygø. Pø taya pølv tøø, tå taapalaa tøm suulu wei i ka sønya ya tá Isø isøntaa na í suuki-wøyø tøm ke tam tø pa løsa-i isøtaa na pá pøti. **11** Iwøyaya caløm tonj tøø, na tampana tøm nti pa kpaalaya tø tø tonj tøø pa køla-i. Paa hawa pa weesinj kék si ye søm søm. **12** Pø tøø ilé isøtønøygø na kv taa nyøma me í paa teu. Ama atø na teñku pø tøm wønna wøayo. Mpi tøø, Iløyøn søsø lunø isøtaa na í tii mø colø na í haya pøáná ke teu, ilé pø taya pølv tøø, i nyømá si i wølø wøsaa.

13 Tvm køma na í ná si pa pøta-i atø, iløna í svø alv wei i ka lula apalupøyaya tø i waalø kék seu. **14** Mpúgyú pø nyøsa alv ke hekøle søsø keñ naale si í kuli hvøntø na í tala i tøcayale ke wølaya tetø taa. Tønaya paa tøø-i pøsi tooso na pønaya høyølvgø taa, na tvm kaa keesi-i. **15** Tønaya tvm tø lvm na i nøygø na pé lá isøn pøygø søsøya ke alv inø i waalø si lvm hola í kpøya-i. **16** Ama tetø waasa alv inø, tetø haa nøygø na té lí lvm mpi tvm ka tøna i nøygø ke mpø tøø. **17** Mpúgyú tvm mv alv na pøáná ke søsøm, na í polo na í yoona alv piya nsø pø yelaa tøø. Mpreyøle pa tøna mpa pa tønøyølø Isø køheelitu na pá tøka teu ke tampana nna a tøø Yesu kulaa tøø. **18** Iløna í polo i søn teñku nøygø tøø.

13

Wontu naale təm

¹ Mprúgyú ma na wontuyu nakvli na ku lulkéna teñku taa. Ku hēj we naanowa na ku nyéøej kë naatosompøyølaya. Na ntenij tema paa ku héluyu ñku ku tøø. Na pé ñmaa ku nyéøej tøø kë hëte nte tø tuvki Isø tø. ² Wontuyu ñku ma na mpv tø ku nøyøsøna kpou kë, na ku nøøhees ná nøyøsøna wontuyu ñku pa yaa sì wusi tø ku nyøna, ku nøyø isu tøyølaya nyøøka. Mprúgyú tøm søsø ha-kvøgø i toma na i kawulaya kumte na i pøsuvø søsøøñkv. ³ Wontuyu ñku ku nyéøej taa leñku caya kë isu pu ku-kvøgø isayakvøgø. Ama timpi pu ku-kvøgø isayakvøgø ke mpv tø pø waawa. Mprúgyú antulinya tøna pøyøla wontuyu ñku na pá we ku waali. ⁴ Tønaya yølaa tøna svu tøm søsø ke ssev ke i hav i pøsuvø ke wontuyu tø pø tøø. Na pa sseekaya wontuyu tøø na pá faaløyi sì: Wontuyu kune ku takø wees kele? N ke awe na nyá na-ku í søø na í yoo?

⁵ Mprúgyú pø ha wontuyu ke mpaav na kú yøøtøi kalampaani tøm na ku tuv Isø. Na pø ha-kvøgø pøsuvø sì ku paasi na kú lá isøtønaa nüle na naale taa. ⁶ Tønaya ku svu Isø kë footuyu, na ku yaa i hëte na timpi i wees tø na pa tøna mpa pa we isøtaa tø na ku tuv. ⁷ Na pø ha-kvøgø mpaas sì ku yoona Isø yølaa na kó keli-we. Na pø ha-kvøgø pøsuvø sì ku kpiliki kpeka tøna na piitim tøna na nsøma tøna yølaa na kateñasi tøna yølaa. ⁸ Atø yølaa tøna ká sseena-ku. Mpa pa hëla pa ta ñmaa Iwøyaya ñka pa kúwa tø ka weesuyu takølaya taa kë tuu antulinya kancaalaya tø mpe paa sseena-ku.

⁹ Ye wei i kë tøm nülu pøntu í nü. ¹⁰ Ye pø tu yølu wei kë hatuu i tanøj tee sì paa tøkø-i saløka, isu pa

tēka-i salēka iñi, pū saaləyī. Na ye pē tu wei ɬeyē hatuu i tanaj tēe sī paa kū-i na layate, isu pa kū-i nāte, pū saaləyī. Pē tō kē Isō yəlāa ka tōki suulu na pā tu Isō kē naani kē m̄púyū tam.

11 M̄púyū ma ná wontuyu lējku na kū luna tetu tēe. Kū hēj we naale na í nəyəsəna iwəyaşa hēj, na kū yəyətaya isu tum səsə. **12** Kū lapəna kancaalaya wontuyu pəsuyu tənaya kūle kū isentaa. Na kū caalayaa tetu na tē tō yəlāa sī pā səe kancaalaya wontuyu ɣku pū kūwa isayakuyu na pē waa tō. **13** M̄púyū wontuyu naale nyəjku kūne kū lapa piti təma səsəona. Haləna kū lakaya na kōkō lukəna isəttaa na ká tiiki ateyē yəlāa təna isentaa. **14** Pē ha-kuyu mpaav sī kú la piti təma nnaya kancaalaya wontuyu isentaa tō, kū tolisa ate yəlāa kē na-ye. Kū heelaya ate yəlāa sī pā lu wontuyu ɣku layate hikaa na paa na mpv kū wena kū weesuyu tō kū leesuyu. **15** Ilēna pē há wontuyu naale nyəjku ɣku pəsuyu sī kū woso weesuyu feesiŋ ke kancaalaya wontuyu leesuyu tō, na leesuyu ɣku kū yəyətayī, na kú pəsi na kú kú pa təna mpa paa səekī-kū tō. **16** M̄púyū wontuyu ɣku kū caala yəlāa təna təpəi, piya na səsaa na apila na kūnyəntunaa na yomaa na kasayampiya, sī paa yuṣi paa wei i niŋ ntəyəŋ taa na i tokuyu taa. **17** Ye pa ta yuṣi wei kē kūyusum pəne, pūntu u pəsəyī na í ya yaa í peetī pūlv. Kūyusum m̄pəyəle wontuyu ɣku kū həte, yaa kūkalətu ntī tē húləyī sī kū həte tō.

18 Ləmayasəe təhülle nté cəne. Ye wei i wena layatū pūntu pəsəyī na í cəkəna wontuyu ɣku kū kūkalətu, pē taya pūlv tō, kūkalətu ntī tē lū yuļu həte kē. Kūkalətu ntəyəle nəsətoso na nūtoso na naatoso (666).

14

Mpa pa nyəŋŋ pə yapa tə pa yontu yoou

¹ Mŕúyŋ má nyənaya, ilesna má ná Iwəyaya na ká səŋŋa Siyəŋ pugn təo, na yəlala iyisi nunuwa na iyisi nulé na liyiti (144000) we ka cələ, na pár ɻ̄maa pa tokun taa kék kana ka Caa pa həla. ² Tənaya ma nui pə yəyətəna isətaa na pə la yuŋ iſu lom kpeŋyu na pə faləyí ſəſom tə, iſu tev holuŋuuna tonj tə pə takə. Pə yəyətaya na má nuki tə, pə nəyəsəna kék iſu ſanjkv mataa kvluyu pa ſanjkvnaa mapu na pə wiiki isəna tə. ³ Na yəlala iyisi iyisi iní i səŋŋa Mŕúyŋ kumte na weesiŋ nyəma liyiti na ſəſaa pa isentaa na pár yooki Isəſeele yontu kufatu. Yəlala iyisi nunuwa na iyisi nulé na liyiti (144000) wei pa yapa tetu təo tə i paasi, nəyəlu fei wei i pəsəyí na í nyi yontu təne tə yooou tə.

⁴ Mpə iní pa ta pilisi pa tı na alaa, pa caya Mŕúyŋ təcunyŋ. Pa timpixi Iwəyaya puki, pa təyəyí-keçye. Pə yapa-węye yəlala heku taa kék sì pə caaləyəna-węye Isə na Iwəyaya ke hav. ⁵ Pa ta nuna pa nəosi na pəpətiya, pa feina taalı nəyəlu.

Isətaa tillaa tooso təm

⁶ Mŕúyŋ ma na isətaa tillu lelu na í kvləyí hūntu ke hatuu isətaa. I wena Laapaałi Kupaq tam təo nyəŋ nəyəlu sì i kaasəyí ate yəlala na piitimnaa təna taa yəlala na kpeka təna na nsəma təna na yəlala təna. ⁷ I yəyətaya na nəyə ſəſaya sì: I nyana Isə na í tv-i teeli. Pə taya pułu təo, pənente pə talaa kék sì í hūnna yəlala ke təm. Wei i lapa isətənuyu na tetu na teŋku na hila tə i seet iní.

⁸ Tənaya isətaa tillu naale nyəŋ ná luwa kancaalaya nyəŋ waali na í təŋ sì: I tui hotaa, Papiloni

səsə tui hotaa. Ini i nyəəsəna piitim təna yəlāa ke i svlvm, i asilima səsəona ani a svlvm.

⁹ Isətaa tillaa naale ini i waalı kē tooso nyəŋ luwa na í yəyətəyəna nəyə səsəya si: Ye wei í səe wontuṣu ḥkv na ku leesuyu na í tú ku kuyusvum ke i tokuyu taa yaa i niŋ taa tə, ¹⁰ pəntu mayamaya ká te na í nyəɔ Isə svlvm, i pááná səsəona nyəm mpi i pəla i pááná kəpu taa na pá tā pala pə taa kē pvlv tə. I ká ná kaŋkaŋsi ke kəkə na asimti pə taa kē isətaa tillaa naŋŋ nyéma na Iwəyaya pa isentaa. ¹¹ Na kəkə ḥka ka taa pa naa mprýy kaŋkaŋsi tə tam təo kē ka nyəəsi kuləyəna isə. Mpa pa səe wontuṣu ḥkv na ku leesuyu na pa yasa-wə na ku həte kuyusvum tə, mprýy pü wəe tam təo, heesuyu fei.

¹² Pə təo kē Isə yəlāa mpa pa təŋəyɪ i kuhelitu na pá nukəna Yesu ke teu tə pə wəe si pá təki suulu.

¹³ Mprýy ma niwa pə təma-m na isətaa si: Nmaa takəlaya taa si pə krayav pənentaa tə mpa pa səki Tacaa təmle taa təyəle leleŋ nulaa. Iləna Feesuyu tə si: Nn, tampana kē, pa təma toŋ nyəna wena pa lapa tə, pə tala pa heesi. Pə taya pvlv, kypantu nti pa lakaya tə nti tə təŋəyəna-wə.

Kvmtv tate

¹⁴ Ma nyənaa tətə ləe ma ná isəŋmuṇtuṣu kuhvlvmlvuyu nté, na nəyəlu caya ku təo, na pəntu nəyəsəna yvlv, na wula ntenuṣu tema i nyuyu, na i niŋ taa kē lemse ləŋ nyəŋ. ¹⁵ Mprýy isətaa tillu ləlu ləna Isə təseelə səsəole taa na í yəyətəna wei i caya isəŋmuṇtuṣu təo tə na nəyə səsəya si: Kraya nyá lemse na ní kú, kymtu talaa kē. Tetu puwa tə, kymtu talaa kē. ¹⁶ Tənaya wei i caya isəŋmuṇtuṣu təo tə i tu i lemse kē tetu təo, iləna pə kú tetu təo.

17 Na isataa tillu lelu náá luna isaténugun taa Isó teseéle sasóole taa na ilé i tóka lemse lóej nyéj tóto.

18 Mpúyú isataa tillu lelu wei ilé i wena pásugun ke kóké tóto i luna kataya télate na í kóo. Iléna í yéyétna isataa tillu wei i tóka lemse lóej nyéj tóto na náyó sasóya si: Kpaya nyá lemse na ní kóolí tetu tóto lesenj tukunj, i puwaya. **19** Ténaya isataa tillu tv i lemse na í kóolí tetu tóto lesenj tukunj, na í peti-i Isó pááná sasóona lesenj ténayaasélé taa. **20** Iléna pá nyaasi lesenj ke icaté waali kéké ténayaasélé taa, na calémugun luna ténayaasélé tóna na kú kpe kpokpokpo na pé polo isu kilomeetélónaa nyomnugun na niuwuwa (300), na pér luma isu meeteli kvlum na hóyelugun.

15

Kantékaya naasugun

1 Mpúyú ma ná isaténugun taa kéké kókélo náyólu ilé tóto. I tóowaya na i tóm we ha. Isataa tillaa naatosompéyélaya tókéna kwnaasónam ke tóm naatosompéyélaya. Mpéyi pér teeséyéna naasónan ilé pér tema. Na kantékaya nyéntu ténegé Isó ná tu yekina mpúyú i pááná.

2 Mpúyú ma ná tiñ pér isu teñku, na í na kéké pér sitaa. Na má ná tóteyé mpa paa kélá wontuyu na kú leesugun na ñku kú kókalétu nté kú hóte tó. Pa sája tiñ wei i pér mpu isu teñku tó i náyó, na pá tóka sañkvnadá mpa Isó célé-wé tó. **3** Na pá yooki Isó témle tv Moisi yontu na lóyayaya nyéntu si:

Tacaa Isó kawulaya tv,
nyá tema kwlapee tóon we sáyéntu,
na a tóm we pití.
Piitimnaa tóna tópari wulav.

Mpi n suwa na n tənəygi na n laki tə,
pə siyisaa na pə wena tampana.

⁴ Tacaa, wei i kaa nyana-ŋ tə pountu wee?
Awe ká kisina-ŋ teeli tuyu?

Pə taya pulv, nyá tike n wenna tənaŋj.
Piitimnaa təna yəlāa ká te na pá koo,
na pá luŋ nyá tee na pá seε-ŋ.
Pə taya pulv, pə kula nyá kula pvtu
kvpantu təo ké na pə húlí təkeelee.

⁵ Pələ pə waalı ké ma ná isətaa Isə təseelə səsəole
tlaa, na tə taa ké cokəle nte tə húləyí sì Isə wee
tə. ⁶ Mpúyú isətaa tillaa naatosompəyəlaya wei i
ka təka kunaasənam təm naatosompəyəlaya iní tə
pa lu Isə təseelə səsəole nte tə taa. Na pá suu
kpoŋkpontu toŋ nyəntu wontu kuhvlvmtu na tə myi
kəkə ke nyənənyəni, na pá ləla pa laŋa taa ké wvla
tampalanaa. ⁷ Tənaya weesinj nyéma liyiti iní i
taa nɔyəlv i cəla isətaa tillaa naatosompəyəlaya inəyí
wvla kəpvnaa ke naatosompəyəlaya, na pá suna Isə
wei i we tam təo tə i pááná. ⁸ Mpúyú Isə teeli na i
toma pə nyaləna Isə təseelə səsəole təkpəmm. Nɔyəlv
ta pəsi na i suv Isə təseelə səsəole taa, haləna isətaa
tillaa yoosi kunaasənam təm naatosompəyəlaya iní
na pácó.

16

Isə pááná myu təm

¹ Mpúyú ma nii pə yəyətəna isətaa tillaa
naatosompəyəlaya na nɔyə səsəya ke Isə təseelə
səsəole taa sì: I polo na i pəlī Isə pááná kəpvnaa
naatosompəyəlaya inəyí atē.

2 Tənaya kancaalaya nyəŋ təewa na í pəli i kəpu ke atə. Iləna səmola asayee na kuwəwəluna kpa yəlaa mpa paa yusa wontuyu kuyusum ke pa təo na pa səekaya kv ləesuyu tə.

3 Isətaa tillu naale nyəŋ ná pəla i kəpu ke teŋku taa, iləna ləm pəsi isu yulv sətu caləm, na weesuyu nyəm mpi pu wə teŋku taa tə pə si pə təna təpəipai.

4 Isətaa tillu tooso nyəŋ ná pəla i kəpu ke pusi səsəəjsi na səelaa təna taa, iləna pə ləm pəsi caləm.

5 Mpúyú ma nu isətaa tillu wei i nyənəyəna ləmnaa təo tə i təma si: Nyá wei n wə tənaŋŋ tə, nyá wənna, na nyaa wənna. N təŋja siyisuyu ke nyá huvle təne tə taa ké. **6** Isu paa lenta Isə yəlaa na Isə kuyəyətənə teləsələaa təyə n cələy়i-wəyə caləm ke pənentaa si pá nyəo. Mpí paa lapa tə mpi pə fələyəna-wə. **7** Mpúyú ma nu pə yəyəta kətaya təlate si: Mpúyú məe, Tacaa Isə kawulaya tu, tampana na siyisuyu ke n təŋəyı na n̄ huvkəna.

8 Isətaa tillu liŋiti nyəŋ ná pəla i kəpu ke ilim təo, iləna pə kpaasi-wəyı toŋ si pə kəkə í nyaya yəlaa.

9 Mpúyú haŋaya paasaa na ká haŋ yəlaa, haləna pá yaa Isə wei i təka kwnaasənam pəne pə takanaa na i pəsuyu tə i həte na pá tuv-i. Ama pa ta yele pa isayatu na pá tu Isə ké teeli.

10 Isətaa tillu kakpası nyəŋ ná pəla i kəpu ke wontuyu ŋkv kv kawulaya kumte təo, iləna səkpetuyu nyala kv kawulaya taa, na yəlaa paasi na pá suvləyəna wəsəsi pə tu fei. **11** Na pá tuv isətaa Isə ké pa wahala na pa səmola pə təo. Paa na mpv tə, pa ta yele pa lakası isayası.

12 Isətaa tillu naatoso nyəŋ ná pəla i kəpu ke Ifəlatı pəyə səsəyə taa, iləna ka ləm nyəo na pə ha mpaav ke

awulaa səsaa mpa pa lükəna teu kite təo təo. ¹³ Mprýgú ma ná aløyaa tooso na pá nəyəsəna saləe, na pa luna tvm səsə na wontuyu na Isə kuyəyətuv teləsvlu pəpətuv pa nəəsi taa. ¹⁴ Aløyaa mpeyelə mpa pa laki piti təma təo. Tənaya aløyaa mpe pa tooso pa kvlaa na pá cəəki tətu təna awulaa səsaa təo sì pa kotiyi-weyə Isə kawulaya tu kuyaku səsəwul wule yoonau təo.

¹⁵ Nyəni, ma kəŋ kənte kέ ɪsu ηmūlv. Ilə ye wei i təka i wontu sì ye pə talaa í taa tee tapakpəte, ilə pəntu nté lelenj nūlv. Mpi təo, ye pa na-i Mprýgú tapakpəte feele ká lapri.

¹⁶ Mprýgú aløyaa mpe pa kota awulaa mpeyə timpi pa yaakəna Hepəla taa sì Haamaketən təo.

¹⁷ Isətaa tillu naatosompəyəlaya nyəŋ ná pəla i kəpən ke heelim təo, ɪlena pə yəyətəna Isə təsəeple səsəale taa na kumte kirj na nəyə səsəya sì: Pə lapayale. ¹⁸ Mprýgú teu nyəyəsaa, na pə yəyəti, na teu holi, na tətu sele səsəm. Hatuu pə ηmav yulv tə tətu ta selita seluyu pəne pə taka. Pəne ini pə kəla kpakpaa. ¹⁹ Tənaya pə faya ɪcate səsəale ke həyələŋ tooso na pə yəki. Na acalée səsəona hoti tətu təna taa. Isə təosa Papiloni səso təo, ɪlena i nyəəsi-i i kəpən taa pááná səsəona svlv. ²⁰ Na tətunaa mpa lvm ka cəənaa tə pá mukı yem, pa ta tasa pá keesi pōdən tətəo. ²¹ Teu təmpriŋ hotayana isətaa kέ na i nyəkəyi yəllaa. Təmpəle kvlvmtəle yuŋ ka wə ɪsu kiloonaa nūlv. Mprýgú yəllaa tvu Isə kέ naasuyu mpi təmpree anı a naasaya-wə tə pə təo. Pə taya pvlv, naasuyu mpi pəle pü kəla kpakpaa kέ.

1 Isətaa tillaa naatosompəyəlaya wei i ka təka kəpvnaa naatosompəyəlaya tə pa taa ləlu kəma na í yaa-m si: Kəə na má hvlı-ŋ saləka wei paa tv pusi payale həku taa wasaŋkalı səsə tə. **2** I kinj ke ate awulaa lakaya pa asilima kvlapvtv, na i asilima svlom ke ate yəlaa nyəəwa na pə kuyt-wə.

3 Mpýgý Feesuyu təenə-m ləna isətaa tillu ponə-m wvlaya tətu taa. Tənaya ma ná alv nyəəlv na í caya wontuyu kvsseemvug tə, na i təo waasa həla nna a tvvki Isə tə təwisiwisi. Wontuyu ɳku ku nyəəŋ ka wə naatosompəyəlaya ké, na ku həŋ ke naanvwa. **4** Alv iní i təyəla wontu kvpampantu nti tə səewa tə, na wontu nti tə səewa təkenkeŋ tə, na i tv wvla na liyitee pəe lutv kvpantu, pə tu fei. Na i təka i ninj taa ké wvla kəpu na í suna acaałətv. Asilima nna i ka lapa tə a isayatv nté. **5** Pa ɳmaa i tokuyu taa ké həte natəli, ama pə hvwəe ta tvli teu ké təyau. Si, Papiloni səsə, antulinya wasaŋkalənaa na acaałətv pə too. **6** Iləna má ná si Isə yəlaa caləm na mpa pa ləntaa si pepe təo ké pa nūna Yesu ké teu tə, pəle pa caləm kuyi alv inəyi svlom nyəəm.

Ma na-i, iləna pə paasi na pə la-m ha. **7** Mpýgý isətaa tillu pəəsa-m si: Pepe təo ké pə laki-ŋ ha? Maa heeli-ŋ mpi alv na wontuyu ɳku ku təo i caya na ku wəna nyəəŋ naatosompəyəlaya na həŋ naanvwa tə pa hvláyí mukaya təe tə. **8** Wontuyu ɳku n na mpv tə, ku wəna weesuyu ke hatuu ləŋ ké, ama ku fei mpýgý nəənəə. Pə wəeə si kú lu lumaŋ pvvug səsəən taa ké na kú polo timpi pü te ku təm tənaŋnaŋ tə. Ate yəlaa mpa pa həla pə taa ɳmaa weesuyu takəlaya taa ké hatuu antulinya kancaalaya tə, paa ná wontuyu kvne tə pü la-węę̄ ha. Pə taya pvlv, ku

wena weesuγu ke hatuu ləŋ ké. Ama ku fei mprúγú nəənəœ, na kū tayani luv təœ.

9 Nyəm na ləmayasəe pə təhvllə kin nté cəne. Nyəœ naatosompəyəlaya iní i hóléyí pulasi naatosompəyəlaya wei i təœ alv iní i cayaa təyə. Na i hóléyí tətəyə awulaa səsaa naatosompəyəlaya.
10 Awulaa səsaa mpe pa taa kakpası tema hotuyu. Kulvum ná wəe, na i təŋna kawulaya təyə. Na lələ ná ta kənta, ilə i kəŋ i kəœ tə i cayav kaa təœ. **11** Wontuyu ȷku kū wena weesuγu na ku fei mprúγú nəənəœ təœ, kuleyelə wulav səsə pəlefə nyəj. Mpreyelə mpu na kancaalaya awulaa səsaa naatosompəyəlaya iní. Ku puki timpi pu te ku təm tənaŋnaŋ təyə.

12 Həj naanuwa wei n nawa tə i hóléyí awulaa səsaa naanuwa mpa pa ta təyəta kawulasi təœ. Ama pu ha-wəyə kawulasi toma, na pa na wontuyu ȷku pá təyə kawulaya ke kaləfu kulvum taa. **13** Pa naanuwa iní pa təna paa la ləmayasəle kulvumtəle na pá məŋna pa toma na pa kawulasi na pá cəla wontuyu. **14** Paa kuli na pá yoona Iwəyaya, ama Iwəyaya ká kəli-wə. Pə taya pulv təœ, ȷkeyelə səsaa Səsə na awulaa təna Wulav. Ka na ka nyéma mpa pa yaawa na pá ləsí na pa kē nuntaa təœ paa kəli-wə.

15 Mpýú isətəa tillu tasa-m heeluγu si: Pusi nsi n nawa na wasaŋkali caya si heku təœ, yələaa na samaa na piitimnaa taa yələaa na nsəma taa yələaa nté mpu.
16 Həj naanuwa wei n nawa tə na wontuyu pa taa ká kpana wasaŋkali iní, na pá ləeŋki i wontu təna na pá yele-i kpete. Paa təyə i nantu, na pá wəpɪ-i kəkə.
17 Pə taya pulv, Isə tuña pa lotunaa taa kē huwəe si pá kpənti nəyə kulvumaya na pá laki na pá məŋna pa kawulasi ton na pá cəla wontuyu, na pá yoosi nti nti

tə ləmayasəe i ka tuwa tə, haləna ləə ka yəyəta nti tə té la.

18 Na alv wei n nawa mpv tə, icate səsaałe nte tə ŋmakələyj atə awulaa səsaa təyəle.

18

Papiloni hotuyu təm

1 Pəle pə waalı kέ ma ná isətaa tillu lelu na í luna isətaa na í tiiki. I wəna pəsuvu ke səsəm kέ, na i teu nawa isu kókə na pέ cəə tətu təna. **2** Mрúyń i yəyətəna nəyə səsaya si: I tu hotaa, Papiloni səsə tu hotaa. Pənente i pəsa aləyaa təcayale, na aləyaa nəyə na si suka təcayale nté təna. **3** Pə təya pəlv, inu i nyəəsəna piitimnaa təna yəlaa ke i svlum, i asilima səsəəna anı a svlum. Na i kiŋ ke atə awulaa səsaa lakaya pa asilima kvlapvtv. Na atə payatəlaa pilina i wontu kvpantu nti tə fei nyəyəsəvū tə.

4 Mрúyń ma nu pə yəyətəna isətaa, ilə pə təya isətaa tillu inu i nəyə. Pə təmaya si: Ma yəlaa, i se i kiŋ, na pə taa kóo na i isayatv taana-mę, na pέ kóo na pέ naasəyj na pə krepəjna-mę. **5** Pə təya pəlv təə, i isayatv kaawaya na pέ kaləsəna isətənuyu, ləə təəsa i lakası isayasi təə.

6 I ləeti-i mpi i ka lapa-mę tə. I fel-i isəna mpi i ka lapa təyə təm naale. I suuli i kəpə ke svlum mpi pə kəla mpi i puukaya-mę təyə tonj ke təm naale. **7** I tu-i wahala na kvnýən na pέ tala isu i ka tuvə i təyj teeli na í kaa wontu kvpantu ke isəna mpi tə. I yəyəta i taa si: Ma cayaā təka kέ isu wulav, ma ta nyi leelutu, ma kaa nyi mpi pa yaa si kvnýən tə. **8** Pə təə kέ kvnásəm mpi pə suwa si pü naasəna tə, kvyakv kvlomuyu ke pü tii pə tənaya i təə təkpili. Mpəyəle kvtəməyj na səm

na nyəyəsi. Kəkə ká nyaya i təna təluka. Pə taya pulu,
Tacaas Iṣo wei i lakəna-i təm tə i we toma ké.

9 I kiŋ ke atə awulaa səsaa lakaya pa asilima
kulaputu na pá nukı i lelenj. Paa te na pá ná kəkə
nyaki-i na nyəosi nsi si kuləyi tə, ilə paa tulı nəəsi ke
i təo, na paa kpa pa laŋa na pá wii səsəm. **10** Paa
hatələna-i si pə taa kəo na pá ná i wahala. Na paa
tə si: Waiyo, waiyo. Puwə, Papiloni icatə səsəle na
toŋ nyənte təne, kaləfu kvlum taa kəle pə tema-ŋ nyá
saləka tuŋu na?

11 Atə taatəlaa ná tulı nəəsi ke tə təo tətə na pá
kpa pa laŋa na pá wii səsəm. Mpi tə, nəyəlu u
tasəyi pa taatəle ke yapu. **12** Paa wulanaa, paa
nyəyəlvu kvhulvムyv, paa liyitee pəe. Paa lutu, paa
kpoŋkpontu toŋ nyəntu pəoŋ kvpaj, paa təo wontu
kvpampantu kussemtu, paa nti tə seɛ teu təkenkej tə,
paa silikinaa, paa taasi nsi si fei yem yem tə, paa tuu
kela na taasi kate nyənsi, na nyəyəlvu kussemtu na
nyəyəlvu mayamaya na pəle nte pa yaa si maapəli
tə. **13** Paa afənnaa, paa kkvusum, paa tulaalv mi-
ili, paa tulaalv kufəyətə, paa svlum, paa nim, paa
mlum, paa təyənaya pee, paa naaŋ, paa heen, paa
kpayənəŋ na kəekənaa, paa yomaa na yələa weesin
mayamaya. **14** Taatəlaa mpe pa təma icatə səsəle nté
si: Mpi pə təna n nyulaya tə pə saala yem. Nyá toŋ
na nyá lelenj təna tu-ŋ lvm, n kaa tasa-wəy়i keesuyu.
15 Taatəlaa mpa pa taata icatə səsəle taa na pá pili
tə, paa te na pá hatələna-te si pə taa kəo na pá ná tə
wahala. Paa tulı nəəsi na paa kpa pa laŋa na pá wii
səsəm. **16** Paa tə si: Waiyo, icatə səsəle təne tə təm
we waiyo. Nté tə suukayana kpoŋkpontu toŋ nyəntu
pəoŋ kvpaj na wontu kvpantu nti tə seewa tə, na

wontu nti tə səewa təkeñken tə. Na nté tə tukayana wula na liyitee pəe na lutu pə tu fei. **17** Na kaləfu kvlum taa kəle tə apititu tema-teye lvm tuv.

Kpuləj taa səsaa səsaa na i svvlaa na i saalaa, na pa təna mpa pa təkəna teñku tə, pa səja poolun taa, **18** na pá ná tə kəko nyəəsi. Iləna pá makı kapusi na pá tə si: Pa ta nata icate na tə tala icate səsəole təne. **19** Mpúyó pa cosa tetu na pá pəlì pa nyəəj taa, na pá tvlí nəəsi na pá kpa pa lanja na pá wii səsəm. Na pá makı kapusi si: Waiyo, icate səsəole təne tə təm wə waiyo. Pa təna mpa pa wəna kpuləj ke teñku taa tə tə ton ke pa kvlənaa. Kaləfu kvlum taa kəle pə təna pə tema-teye lvm tuv.

20 Təv, isətənuyu nyá, pə wakəla-te tə, paana-te ilə. Isə yəlaa me, na tillaa na Isə kuyəyətutu teləsəlaa, i paana-te. Pə taya pəlv, isayatu nti tu lapa-me təyə Isə hvvna-te.

21 Mpúyó isətaa tillu ton tu nəyəlv kpaya pəlè səsəole, tə təv wə isu namle, na i peti teñku taa. Iləna i təj si: Isəntəyə paa peti Papiloni icate səsəole ke tuu pə təe na pááná səsənaa, na pa kaa tasa-teye keesuyu. **22** Na pa kaa tasa niw ke Papiloni nyá nyá taa kē sankvnaa na cəməj na həsi na akantee pə tañ. Pa kaa tasa nau ke təmle latu nəyəlvu təmle natəli tə taa. Na pa kaa tasa niw ke namle kpálýyó. **23** Fətəla kaa tasa myv ke nyá taa, pəcō pa kaa tasa akpayale ayəəla tañ niw ke nyá taa. Nyá taa taatəlaa həte ka yaana antulinya taa kē ləñ, na nyá puysa yəlaa təna na nyá topotopo təma pəekvuyu.

24 Pa nawa Isə kuyəyətutu teləsəlaa na Isə yəlaa pa caləm, na pa təna mpa pa ku tetu təo tə pa caləm ke Papiloni taa təyə pa tu-teye saləka.

19

¹ Pəle pə waali kē ma nu pə yəyətəna nəəsi səsənsi na isətaa, na pə we ısu samaa tuutuumma yəyətuyu tə si: İ sa İsə. Ta İsə yakəna, na inəyəle teeli na toma pə tu. ² Tampana na siyisuyu ke i təjəyi na i huvkəna. Pə taya pulv, wasanjkali səsə wei i wakəlaya tetu na i asilima tə, i ku i təm. Na isəna mpi inu i ka ku İsə yələaa tə, İsə ná tu-i pə saləka. ³ Na pa tasa yəyətuyu tətə si: İ sa İsə. Icate səsəle ñité tə kəkə nyəəsi təjna kuluŋu ke tam kē. ⁴ Mərýýu səsaa hiu na liyiti inu na weesin nyémä liyiti inu pa luŋa akula na pā səe İsə wei i cayə kumte təo tə, iləna pā tə si: Ami. İ sa İsə.

Iwəyaya akpayale kvtəyəv

⁵ Mərýýu pə yəyəta kumte kiŋ si: Səsaa na piyə mpə me i kē İsə pəyalaa na i see-i tə, i sa ta İsə. ⁶ Ma nu pə tasa yəyətuyu na pə nəyəsəna ısu samaa tuutuumma yəyətuyu tə, na pə we yuŋ ısu ləm kpeňuyu na pə faləyi cooo tə, ısu tev holuyuu səsəm tə taka. Ma nu pə yəyətaa kē si: İ sa İsə, pə taya pulv Tacaa İsə kawulaya tu inu i təkəna kawulaya. ⁷ Iwəyaya pəelə kpav talaa, na ka pəelə mayamaya ná tu tayana i ti. Pə təo ilə tə paa na tá laŋa hulüm̄i, na tə tu-i teeli. ⁸ Pə ha i pəelə ke mpaa si i suu kpoŋkpontu toŋ nyəntu puŋyu kypaŋku ŋku ku muŋi kəkə ke nyənənyəni na ku fei asilima tə. Puŋyu ŋku ku wee kē ısu İsə yələaa təma kupana.

⁹ Mərýýu isətaa tillu təma-m si: Nmaa takəlaya taa si Iwəyaya kpa ka pəelə na pā yaa mpaya təyən təyəle lelerŋ nulaa. Na i tasaa si: Təm təne tə kē İsə kuyəyətənu tampana nyəntu kē.

¹⁰ Tənaya ma hənta i təe si ma səe-i. Ama i təma-m si: Taa la mpə, ta tənaya təmle nyémä kē. Tayale

mpu na nyá taapalaan mpa Yesu kula tampana təo na pá nyi-ye tə. Ye seetu ilə, Isə ké n ká se.

Yesu kula tampana nna a təo tə, anı a twna Isə kuyoyotutu tələsələa ke yoyotuyu.

Kpayanvhvlvmayacayalv

11 Mprýyú ma ná isatənuyu tlala, ilena kpayanvhvlvmayā lu. Pa yaa ka təo cayalv si Kvpaj na Tampana tv. Siyisuyu ke i tənəyəi na í huvkəna i təm na í yookina i yoou tətə. 12 I isə we kē isu kəkə mukuyu tə, na i nyuyu taa ka we teeli nteniŋ payale. Pa ḥmaa həte natələyəi təo, na nəyəlv ta nyi-te ye pə taya i tike. 13 I capa wei i suuwa tə i təna na caləm kē. I həte nté si: Isə Təm. 14 Mprýyú isatənuyu taa yoolaa hu i waali na pa kpayanvhvlvmasi, na pá suu kpoŋkpontu toŋ nyəntu puuyu kwpajku ḥku kv hvluvmaa təlailai na kv fei asilima tə. 15 Layate kusenjtəle nte i ka kwna kateŋası təo yəlaa tə i nəyə taa kē tə lukanaya. Na nyəyəlvuyu kpátúyú ke i ká tiikiyina-wə. Na i ká yəti ləseŋ ke tənyaasəle nte tə kē Isə kawulaya tv pāáná səsəona svlum tənyaasəle tə tə taa. 16 Pa ḥmaawa i nəohée na i capa pə təo kē si: Awulaa Wulav, səsaa Səsə.

17 Mprýyú ma ná isatəa tillu nəyəlv ilé na i sənja ilim təo. Na i má kapusi na i heeli suması nsi si kvləyəi Isə tə si təna si: I timsi na i kəo Isə acima səsəona taa. 18 I kəo na i təyə awulaa na yoolaa na pa səsaa pa nantu, na kpayanəy na i təo cayalaan pa nantu, na i təyə yəlaa təna, yomaa na kasayampiya na səsaa na piya, pa nantu.

19 Mprýyú ma ná wontuyu ḥku na ate awulaa na pa yoolaa pa kotaan si pa yookina kpayanu təo cayalv iní na ilé i nyémə. 20 Tənaya pa kpa wontuyu ḥku na Isə

kuyøyøtutu teløsulu pøpøtu wei i ka lapa pití tøma ke kv isentaa tø na pá tøki. Pití tøma nna i lakaya mpu tøyø i puçusayana mpa pa yøsøna wontuyu kuyøsøm pøyele pa seøkaya kv leesvøg tø. Mpøygø pa kpayøa wontuyu ñku na Isø kuyøyøtutu teløsulu pøpøtu iní na pá peti-wøyø køkø teñku wei i tøjna myøg tø i taa na pa isø. **21** Pø kaasa mpa tø, pa kv pele na layate nte tø lükøna wei i caya kpayøanu tø tø i nøyø taa tø. Iløna sumasi tøyø pa nantu na pø tala-si.

20

Pusi iyaya (1000) tøm

1 Mpøygø ma ná isøtaa tillu nøyølu na í luna isøtaa na í tiiki, na í tøka i niñ taa kë lumañ pøygø søsøøn saafø na alukpaluñ tañkuñ nüli. **2** Tønaya i siisaa na í kpa tøm søsø kwpøø iní na í tø-1 alukpala si í caya mpøygø pusø iyaya (1000). Iløgyøn ke pa yaa mpu si: Tøm søsø kwpøø, na kvlum inøyøle Satani. **3** Mpøygø isøtaa tillu kpayø-i na í peti lumañ pøygø søsøøn taa na í tøki, na í kaløsi na í tø pø tø kë kuyøsøm si tøm søsø í taa tasa mpaa hikuyu na í tolisi kateñasi tø yølaa, haløna pusø iyaya (1000) ñke ká te na pøcø. Pø waali ile paa tøli-i wøe naale.

4 Mpøygø ma ná kumlee na pø hawa a tø cayalaø ke pøsøygø si pá hvøkø tøm. Na má ná tøtøyø mpa pa heelaya tampana nna a tø Yesu kulaa tø na Isø Tøm na pá lenti-wøyø pø tø tø pa løsøsi. Pele pa taa seø wontuyu ñku na kv leesvøg. Pøyele pa ta tu wontuyu ñku kv kuyøsøm ke pa tokuñ yaa pa niñ taa. Mpøygø pa fema na pá ná Kilisiti pá tøyø kawulaya ke pusø iyaya (1000). **5** Ama pusø iyaya (1000) ñke kaa tøma na pøcø søtaa lølaa fe. Søtaa taa fem kancalaya

nyəm nté. ⁶ Mpə paa fe fem kancaalaya nyəm pəne pə taa tə mpreyelə leleŋ nūlāa, na mpreyelə pə paasaa na pə kooli koolee kypana. Səm kvlələm u tasəyī-weygə pəsuyu. Ama paa la Isə na Kilisiti pa kətəlāa, na pá na-i paa təyə kawulaya ke pusi iyaya (1000) taa.

Satani kpisuyu

⁷ Pusi iyaya (1000) ŋke ka kəŋ na ká yoosi ɻena pá tóli Satani ke i saləka taa. ⁸ Na i ká cəo antulinyə piitimnaa təna təo təpəi na i puysu yəlāa. Mpreyelə Kəkì na Makəkì. I ká koti-wə si pá yoo, na paa wəe payale isu teŋku nəyə kanyəŋja pee. ⁹ Pa luna nté na tətu təna təo ké paa le, na pá tá kotaya ke Isə yəlāa təsikile na Isə luŋu təe icate. Ama kəkə luna isətaa na ká ku pa təna tənaŋnaŋ. ¹⁰ Mpýyú pa pəta ɻəyən wei i puysayə-wə təyə kəkə na asimti pə teŋku wei i taa paa təma wontuyu na Isə kuyəyətutu tələsulu pərətu ke pətuyu tə i taa. Ilim na ahoo ke pui naasəyī-weygə tam təo ké mpv.

Kantəkaya hvvle

¹¹ Mpýyú ma ná kumte səsəale kvhvlvmlə na tə təo cayalv. Tənaya tətu na isətənuyu məka yem ké i isentaa təkpataa. ¹² Pə waalı ké ma ná sətaa səsaa na səkpema na pá səŋja kumte isentaa. Mpýyú pa hetə takəlaşı. ɻena pá heti takəlaya leŋka tətə, kəleyelə weesuyu nyəŋka. ɻena pá səv sətaa ke təm nti nti paa lapa na pá ŋmaa-təyī takəlaşı nsi si taa təyə huvnəv. ¹³ Mpýyú teŋku ləsa sətaa mpə i ka lipa tə. Na səm na sətaa təcayale náá ləsi tətəyə yəlāa mpə paa wə pə taa tə. ɻena pá pəəsi paa wei ké nti i ka lapa tə. ¹⁴ Pə yela səm na sətaa təcayale, ɻena pá pəti pəleŋgə kəkə teŋku taa. Kəkə teŋku inəyələ səm kvlələm. ¹⁵ Ye

wei i həte í fei weesuyu takəlaya taa, kəkə teŋku taa
ké pa pətəgyi-i.

21

Isətənuyv kufaluyv na tətu kufatu

1 Mprýgv ma ná isətənuyv kufaluyv na tətu kufatu. Isətənuyv kufənuyv na tətu kufəntu ka muka yem kέ, na teŋku ná fei tətə. **2** Na má ná icate naŋŋ nyənte. Yosalem kufalv, na tə luna isətaa kέ Iso kinj na tə tiiki. Tə tayana tə təyı teu kέ isü pəelə tayanyu i tı na í puki i paalv kin tə. **3** Tənaya ma nu pə yəyətəna kumte kinj na nəyə səsəya si: Pənente Iso təcayale wə yəlaa heku. I na-wə paa cayana, na paa la i yəlaa. Pá na Iso mayamaya paa cayana na pá nyənəyı-i pa Iso. **4** I ká huſi pa isələv təna təpai. Səm kaa tasa wəeuv. Kufəm mpı pə təna pu mukı yem.

5 Mprýgv wei i caya kumte təo tə i təma si: Pənentaa ma pəsəyı pə tənaya kufam. Na i heela-m si: Nmaati. Mpi tə ma kuyəyətətu ke tampana kέ, na tə məna pá tə-ti na taa.

6 Na i tasa si: Pə lapayale. Mayale Aləfa na Omeka, kancaalaya tu na kantəkaya tu. Lvkətu í wəna wei, maa ha-i weesuyu lvm seelv ke faalaa na í nyəo. **7** Ye wei í lapa kəllv maa lapi-i kucəəv kvnə, na i ká yaa-m i Iso, na maa yaa-i ma pəyalv. **8** Ama pə yela səyəntənaa na ma ta nyi isənaa na acaalətv nyémə na yuləkulaa na asilima lataa na mpa pa laki topotopo təma tə na tuŋ laalaa na pəpətənaa təna pa təcayale nté kəkə na asimti pə teŋku wei i myı kəkə tə i taa. Səm kvlələm nté.

Yosalem kufalv

9 Isətaa tillaa naatosompəyəlaya wei i ka təka kəpυnaa na pá suna kunaasənam kantəkaya nyəm kə təm naatosompəyəlaya tə pa taa ləlv kəma na í tə-m st: Kəo na má həlv-ŋ pəels wei paa kpa tə, Iwəyaya alv nté. **10** Mərýgú Feesuyu təεna-m na isətaa tillu kpaya-m na í kpaasi puyu səsəən nakvlı ku comcom nəyə taa. Tənaya i həvla-m Yosalem, icate naŋŋ nyəntə nte tə lūna Isəo kiŋ ke isətaa na tə tiiki tə. **11** Na tə na Isəo teeli tənyənənyəni. Tə teekaya kəkə kék na pér nəyəsəna liyitee pəle kvcələcəlle nte tə naa isii tñj tə. **12** Koluŋa səsəəŋka kvcələyaya cəəna-te, na tə wəna nənəəsi naanuwā na naale, na isətaa tillaa naanuwā na naale taŋja tə nənəəsi. Na pá ŋmaa nənəəsi nsı si təo kék Isəyeli nyémenta kpeka naanuwā na naale həla. **13** Nənəəsi tooso ka wənna paa həyəluyu ŋku ku təo, ilim təlule təo kék nənəəsi tooso, na ilim ntəyəŋ təo kék tooso, pə mətətəŋ təo kék tooso, na ilim tətule təo kék tooso. **14** Piŋ naanuwā na naale təo kék koluŋa na icate pə sərja. Na pér ŋmaawā piŋ inu i təo kék Iwəyaya tillaa naanuwā na naale həla.

15 Isətaa tillu wei i yəyətayana-m tə i təka camlyuŋ kumayasuyu ke i niŋ taa. Camlyuŋ ŋku ku kék wəla kék, si i mayasəyəna icate na tə nənəəsi na tə koluŋa. **16** Kəŋkəməŋ liyiti kék icate wəna, na tə waŋ təo na tə tayaləŋ təo wə teitei. Mərýgú isətaa tillu mayasa icate na i camlyuŋ ŋku, na icate kəŋkəŋ tayaləŋ wə kilomeetələnnaa iyisi naale na ŋmuŋuyu (2200), na tə waŋ təo na tə kүŋkələməŋ təo tətəyə mpu. **17** Na isətaa tillu mayasi koluŋa tətə, na kəle ka kүŋkələməŋ mayana meetələnnaa nutoso na kakpası. Isəna pa mayasəy i təyə i mayasaa. **18** Liyitee pəes kvcələcəlee kék pa ŋmanə koluŋa. Pə yela icate tə, wəla mayamaya

ke pa ñmana tələ, na wula iñi i we təceicεi kέ iñi tinj.

19 Liyitee pεe ke pa lapəna kacəka ke icatε koluñja kite tεe pεe təo. Kancaalaya nyəntε nté liyitee pəle nte tə sita cυntu na pooku tə. Naale nyəntε nté liyitee pəle nte tə we pooku tələ tə. Tooso nyəntε nté liyitee pəle pooku na atəntəøte. Liyiti nyəntε nté liyitee pəle atəntəøte. **20** Kakpası nyəntε nté liyitee pəle kükpeetəle. Naatoso nyəntε nté liyitee pəle kusseemle cυntu taka. Naatosompøyølaya nyəntε nté liyitee pəle atəntəøte na pooku. Pəlefεi nyəntε nté liyitee pəle atəntəøte na pooku nyəntε. Pøyølayafεi naanuwa nyəntε nté liyitee pəle tinj kasasanja nyəntε. Naanuwa nyəntε nté liyitee pəle atəntəøte kasasanja nyəntε. Naanuwa na kvlum nyəntε nté liyitee pəle pooku atəntəøte nyəntε. Naanuwa na naale nyəntε nté atəntəøte akpaayala. **21** Nənəəsi nsı sı naanuwa na naale sı kέ kacəka wontu naanuwa na naaleγε, paa nənəγø ñka na ka kacəka wontuyu. Wula mayamaya pəna icatε nté tə hapəle təna, na wula iñi i wees kέ iñi tinj wev tə.

22 Ma ta na lsə təseelə səsəøle ke icatε nté tə taa. Mpi tə, Tacaa lsə kawulaya tu na Iwəyaya paa kəna icatε nté tə lsə təseelə səsəøle. **23** Icate nté tə ta tasa ilim yaa isətu pə təm ke lapu sı pə naaki tə taa. Mpi tə, lsə teeli ká naana tə taa iñi kəkə, na Iwəyaya kəna tə kəkə. **24** Antulinya taa yəlaa ká təñna tə kəkəsi, na atε awulaa səsaa ká pona tə taa kέ pa apititu. **25** Tə nənəəsi ká tólí mپúyú ilim taa kέ, sı kaa təki. Pə taya pəlv, ahoo fei tətə sı a tasəyi yuγu. **26** Paa pona tə taa kέ piitim təna yəlaa apititu na pa səsəøntu. **27** Na asilima nyəm napəli yaa yəlaa mpa pa laki acaałətəv na pəpətəv tə pa kaa svv tə taa. Ama mpa pa həla we

weesuyu takəlaya ḥka ka kέ Iwəyaya nyəŋka tə ka taa
tə, mpe paa svvna icate nté tə taa.

22

¹ Isətaa tillu hula-m tətəyə weesuyu lvm pəyə
səsəya, na ka lvm wə təkai kai isu tiŋ, na ká luna Isə
na Iwəyaya pa kumte tee. ² Na ká kpeŋ icate səsəole
nté tə hapəle həku taa. Na weesuyu tvgv səŋa pəyə
səsəya ḥke ka kvtentemij naale təo, kvnə na cəne na
kvnə na cəne, na ku lvləyi təm naanuwa na naaleyę
pənaya taa. Paa isətu wei kέ ku lvləyi. Ku hatu haakı
piitim yəlalā ke alaafəya. ³ Mpi Isə təŋsa mpusi tə pə
taa pvlv kaa wee icate nté tə taa.

Isə na Iwəyaya pa kumte ká wee tə taa, na Isə
pəyalaa ká səekɪ-i. ⁴ Paa ná i isentaa, na paa ḥmaa i
həte ke pa tokuŋ taa. ⁵ Ahoo fei si a tasəyi yuŋu tətə.
Pa kaa nyuļi si fətəla yaa ilim i naa-wə. Pə taya pvlv,
Tacaa Isə ká tu-węyę kōkəsi. Na paa təyə kawulası ke
tam təo.

Yesu konte

⁶ Mpúyú isətaa tillu heela-m si: Təmnaa panə pa
kέ tampana kέ, na pa nəyəsəna pá te-wə na taa.
Na Tacaa Isə wei i haa Isə kuyəyətntv teləsəlalaa ke i
Feesuyu tə, inu i ka tilina i isətaa tillu si i hólí i pəyalaa
ke mpi pə wee pə kəŋ nəənəa tə.

⁷ Mpúyú Yesu yəyətaa si: N nuwaa, maa kəo nəənəa.
Lelen nulv nté wei i təyəyi cele təmnaa mpa pa ḥmaa
takəlaya kane ka taa tə.

⁸ Yohaani má, ma nūna na má nana ma isəle ke
pəne inu pə təna. Ma kəma na má te pə tənaya mpúyú
nuv na nav, ilena má hənti isətaa tillu wei i hula-m-
wi tə i nəəhəe təe si ma səekɪ-i. ⁹ Tənaya i təma-m si:
Taa la mpv, ta tənaya təmlə nyəma kέ. Tayale mpv

na nyá taapalaas Isó kuyéyotutu teləsəlaa na mpa pa tənəyəyi takəlaya kane ka taa təmnaa tə. Ye seetv ilé, Isó kék n ká sée.

10 Mprýyú i təma-m sí: Taa ñmesi takəlaya kane ka cele təmnaa pane yoo. Pə taya pvlv, paa suwa waatv wei sí kækələnaa pane paa la tə waatv imi i wvsaas.

11 Wei i laki ısayatu tə pountv i weee i ısayatu taa na i tənja lapv. Na wei ilé i kék asilima tv tə pountv i weee i asilima taa na i tənja i təyı pilisuyu. Na wei ilé i kék kupaŋ tə pountv i weee i koupantu taa na i tənja tə lapv. Na wei ilé i we tənaŋj tə pountv i weee i tənaŋj taa kék mpv.

12 Mprýyú Yesu yeyotaa sí: N nuwaa, maa koo nəənəo. Maa krenna ma kufeləy na má koo na má felí paa wei kék mpi i lapa tə. **13** Maya Aləfa na Omeka, maya kancaalaya tv na kantəkaya tv. Mayale caallv na teesəlv.

14 Leleŋ nulaa nté mpa pa cətəyı pa capanaa na pə ha-weyə mpaav sí pá təyə weesuyu tuyu pee, na pá tənja icate nənəsí na pá svv icate taa tə. **15** Ama acaalətv nyéma na mpa pa laki topotopo təma tə na asilima lataa na yulukulaa na tunj laalaa na mpa pa kék pəpətənnaa ke pa yeyotaya taa yaa pa kvlapvtu taa tə, icate waali kék pu kaa-wē.

16 Yesu má má tilina ma ısetaa tillu sí i kpaali-meyə tə tənaya Yesu seelaa kpeka taa. Tafiti lvłəna na pə lvli na pə lvli-m. Mayale tulumaluyu.

17 Feesuyu na asaalv kufalv sí: Koo.

Ye wei i nu mpu pountv i tə tətə sí: Koo.

Lvkətv i kpa wei pountv i koo. Ye wei i caa weesuyu lv̄m, i ka hiki-weyi faalaa.

Nti pa teesəna takəlaya kane tə

18 Yohaanı má ma kpaaləyəna na ısəle kusseemle ke mpa pa təna pa nu cele təmnaa mpa pa ŋmaa takəlaya kanə ka taa tə si: Ye pə cəpa wei na í səəsa puvuŋu tə təo, Isə ká səəsi kwnaasənam mpi pə təm pa kəesa takəlaya kanə ka taa təyə pəntu saləka təo. **19** Na ye pə cəpa nəyələ na í pasa cele təmnaa mpa pa wə takəlaya kanə ka taa tə, Isə ká pə pəntu ke i paa nyəm ke weesuŋu təyə pee taa, na Isə icate naŋŋ nyəntə nte tə təm pa kəesa takəlaya kanə ka taa tə tə taa.

20 Wei i təo pə təna ısəntə pə wəna tampana tə i təma si: Kwpam maa kəə nəənəə. Ee, pə la mpv. Tacaa Yesu, kəə mpv.

21 Tacaa Yesu í hólí mə tənaya pəeləe.

**PIIPILI CSILCTM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin**

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377